

Krajowe Stowarzyszenie Funduszy Poręczyeniowych

RYNEK LOKALNYCH I REGIONALNYCH FUNDUSZY PORĘCZENIOWYCH W POLSCE W 2018 R.

Przygotowanie:

M. Gajewski, R. Kubajek, J. Szczucki

Policy & Action Group Uniconsult Sp. z o.o.
ul. Stanisława Kierbedzia 4, 00-728 Warszawa
tel. (22) 256 39 00, fax (22) 256 39 10
e-mail: biuro@pag-uniconsult.pl

Warszawa, sierpień 2019 r.

Krajowe Stowarzyszenie Funduszy Poręczyeniowych
ul. Stanisława Kierbedzia 4, 00-728 Warszawa
tel.: 600 237 484
ksfp@ksfp.org.pl
www.ksfp.org.pl

Rynek lokalnych i regionalnych funduszy poręczyeniowych w Polsce w 2018 r.

Warszawa 2019

Autorzy:

Maciej Gajewski

Robert Kubajek

Jan Szczucki

Opracowanie wykonane przez Policy & Action Group Uniconsult Sp. z o.o.
na zlecenie Krajowego Stowarzyszenia Funduszy Poręczyeniowych

ISBN: 978-83-914355-8-8

Wydawca:

PAG Uniconsult

ul. Stanisława Kierbedzia 4/107

00-728 Warszawa

www.pag-uniconsult.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Działalność poręczycielska w 2018 r. - kontekst ogólnopolski	4
2. Podstawowe informacje o aktywności funduszy poręczeniowych w 2018 r.	6
3. Wielkość i aktywność funduszy poręczeniowych w 2018 roku – dane szczegółowe	11
3.1 Wysokość kapitału poręczeniowego	11
3.2 Zaangażowanie kapitału funduszy poręczeniowych	12
3.3 Wartość udzielonych poręczeń	13
3.4 Ranking największych i najbardziej aktywnych funduszy poręczeniowych	14
4. Zmiana aktywności funduszy poręczeniowych pomiędzy rokiem 2017 i 2018	19
5. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 roku	22
5.1 Struktura poręczeń według instytucji finansującej	22
5.2 Struktura poręczeń według rodzaju poręczanego zobowiązania	23
5.3 Struktura poręczeń według sektora działania poręczeniobiorcy	26
5.4 Struktura poręczeń według wartości	27
5.5 Struktura poręczeń według liczby zatrudnionych w firmie poręczeniobiorcy	28
6. Poręczenia wypłacone i odzyskiwane	30
7. Fundusze poręczeniowe w wymiarze regionalnym	32
8. Podsumowanie – wyzwania	37
Załącznik - dane analityczne	38
Załącznik - dane teleadresowe	46

Wstęp

Niniejsze opracowanie obrazuje stan funduszy poręczeniowych w Polsce za rok 2018. Uwzględniono w nim wszystkie lokalne i regionalne fundusze poręczeniowe, które udzieliły co najmniej jednego poręczenia. Zidentyfikowano 40 takich podmiotów, co oznacza, że w porównaniu ze stanem na koniec 2017 roku nastąpiło zmniejszenie liczby funduszy o jedną jednostkę, gdyż w 2018 roku nie udzieliła żadnych poręczeń warszawska spółka Poręczenia Kredytowe. Widoczna jest kontynuacja obserwowanego od kilku lat trendu zmniejszania się liczby aktywnych funduszy poręczeniowych. Ponadto w 2018 roku zaprzestały działalności dwa kolejne fundusze: Małopolski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. z Nowego Sącza oraz Fundusz Poręczeń Kredytowych Powiatu Dzierżoniowskiego Sp. z o.o. – oba podmioty znajdują się w likwidacji i obecnie nie udzielają już poręczeń, natomiast w 2018 roku udzieliły kilku poręczeń, dlatego wyniki ich działalności zostały uwzględnione w raporcie. Oznacza to jednak, że na koniec ubiegłego roku liczba aktywnych funduszy poręczeniowych zmalała do 38.

Kolejne rozdziały opracowania zawierają omówienie wyników działalności poręczeniowej w 2018 roku. Prezentujemy wieloletnie trendy kształtowania się podstawowych parametrów charakteryzujących aktywność funduszy poręczeniowych oraz dość szczegółowo omawiamy zmiany, które zaszły pomiędzy rokiem 2017 i 2018. Autorzy opracowania ostrożnie podchodzą do interpretowania obserwowanych zjawisk oraz prognozowania możliwych zmian w przyszłości, gdyż zależą one od wielu trudnych do przewidzenia czynników.

Uzupełnienie prezentowanych analiz stanowi rozdział poświęcony omówieniu aktualnie realizowanego wsparcia działalności poręczycielskiej ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Raport zamyka aneks tabelaryczny zawierający najważniejsze informacje dotyczące aktywności poręczeniowej w 2018 roku oraz dane teleadresowe wszystkich zidentyfikowanych funduszy, które w 2018 roku udzielały poręczeń.

1. Działalność poręczycielska w 2018 r. - kontekst ogólnopolski

Od 2015 roku następuje powolna poprawa jakości portfela i wzrost aktywności lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych, przy czym w coraz większym stopniu udzielają one poręczeń innych, niż tradycyjne poręczenia kredytów bankowych i pożyczek, w szczególności powszechnie oferując poręczenia spełniające rolę wadliów przetargowych. Jest to instrument stosunkowo młody (oferowany dopiero od kilku lat), ale cały czas zwiększający swoje znaczenie w portfelach funduszy.

Bardzo poważnym wyzwaniem okazały się być nowe zasady wspierania instrumentów poręczeniowych i gwarancyjnych ze środków Polityki Spójności 2014-2020, które choć są oparte na stosunkowo racjonalnych przesłankach (minimalizacja zaangażowania środków publicznych), to w praktyce jednak są niedostosowane do instrumentu poręczeń indywidualnych. W rezultacie ze środków Polityki Spójności 2014-2020 projekty (i to przeważnie z poważnymi problemami) realizuje tylko 9 funduszy poręczeniowych, w następujących regionach:

- Województwo kujawsko-pomorskie: konsorcjum Poręczenia Kredytowe Kujaw i Pomorza, składające się z Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o., Toruńskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. oraz Grudziądzkich Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.;

- Województwo warmińsko-mazurskie: Warmińsko-Mazurski Fundusz „Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o. w Działdowie;
- Województwo pomorskie: Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. oraz POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.
- Województwo wielkopolskie: Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o., Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o., Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. oraz POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.
- Województwo dolnośląskie: POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.

Dodatkowo, w niektórych regionach fundusze poręczeniowe mogły korzystać z reporeczeń udzielanych przez tzw. regionalne fundusze rozwoju, finansowanych ze środków perspektywy finansowej 2007-2013. Instrumenty reporeczeń wprowadzono w czterech województwach: zachodniopomorskim, małopolskim, dolnośląskim, pomorskim i są one przeważnie oceniane jako bardzo korzystny instrument ograniczania ryzyka prowadzonej działalności poręczeniowej.

Konkurencja wobec działalności lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych nadal w największym stopniu wiąże się z uruchomionym w 2013 r. przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowym programem Portfelowej Linii Gwarancyjnej De Minimis (gwarancja de minimis). Do końca maja 2019 roku w ramach programu udzielono gwarancji na kwotę 59,7 mld zł. Gwarancje de minimis dotyczyły kredytów o wartości ponad 106 mld zł. Jak dotąd z programu skorzystało ponad 149 tys. przedsiębiorców¹.

Bank Gospodarstwa Krajowego oferuje również inne, atrakcyjne z punktu widzenia przedsiębiorców i banków, instrumenty gwarancyjne, stanowiące poważną konkurencję wobec oferty lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych, na przykład gwarancje z regwarancją unijnego programu COSME (produkt wolny od pomocy publicznej), gwarancję BiznesMax udostępnianą w oparciu o środki Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (z atrakcyjną dopłatą do odsetek gwarantowanego kredytu), a do końca 2019 roku na rynku powinny się pojawić gwarancje dla rolników i przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego.

Poza tym warto pamiętać, że szereg banków i funduszy pożyczkowych korzysta także z oferty gwarancji portfelowych Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego w ramach programów ramowych Unii Europejskiej, głównie wspomnianego wcześniej programu COSME, ale także programów Horyzont 2020 oraz EaSI².

Funkcjonowanie rozmaitych źródeł, oferujących instrumenty zabezpieczające, powoduje rosnącą konkurencję na polskim rynku gwarancji i poręczeń. Bez wątpienia, obserwowane zmiany kształtować będą nowe, poważne wyzwania dla działalności polskiego środowiska lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych.

¹ <https://www.bgk.pl/przedsiębiorstwa/poreczenia-i-gwarancje/gwarancje-de-minimis/>

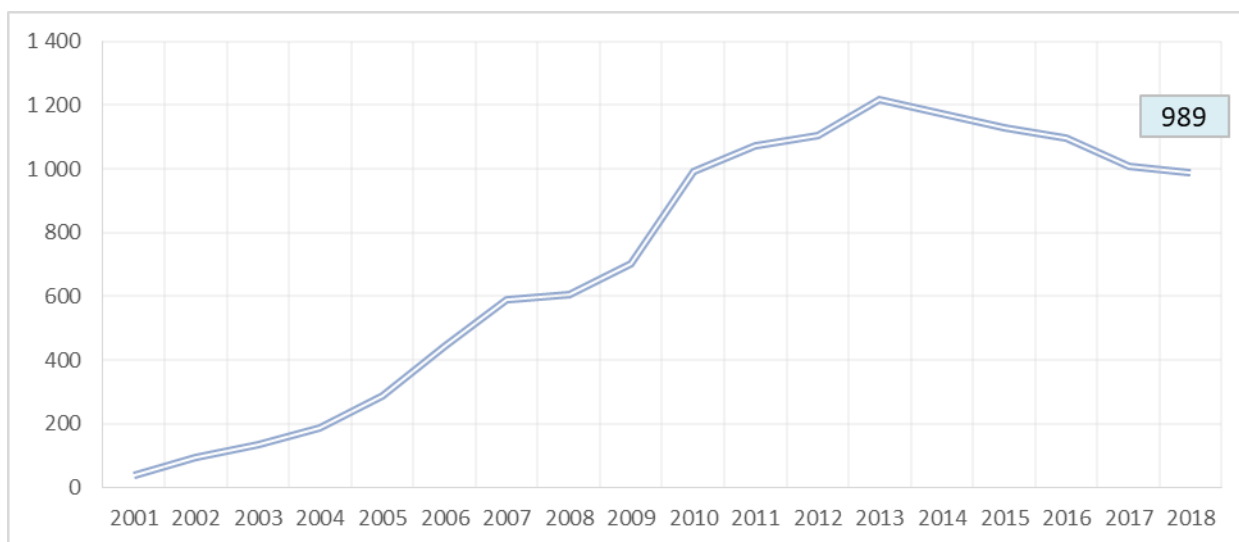
² Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: <http://instrumentyfinansoweue.gov.pl/finansowanie-dla-beneficjentow/>

2. Podstawowe informacje o aktywności funduszy poręczeniowych w 2018 r.

Sytuacja na rynku poręczeniowym w 2018 roku z jednej strony podlegała poprawie (wzrosła liczba i wartość udzielonych poręczeń), jednocześnie jednak obserwowane były negatywne symptomy, tj. przede wszystkim spadek kapitałów poręczeniowych. Oba te zjawiska występują równocześnie od kilku już lat. Wzrost aktywności poręczycielskiej, zarówno pod względem liczby transakcji, jak i ich wartości jest w znacznym stopniu związany z dużą skalą udzielania poręczeń wadialnych w ramach prawa zamówień publicznych, które stanowią już bardzo znaczny udział w portfelach wielu funduszy poręczeniowych.

Wartość kapitału 40 działających w 2018 roku funduszy poręczeniowych wyniosła 989 mln zł, co oznacza spadek o około 17 mln zł (blisko 2%) w porównaniu z rokiem poprzednim. Kapitały funduszy malały kolejny, piąty rok z rzędu.

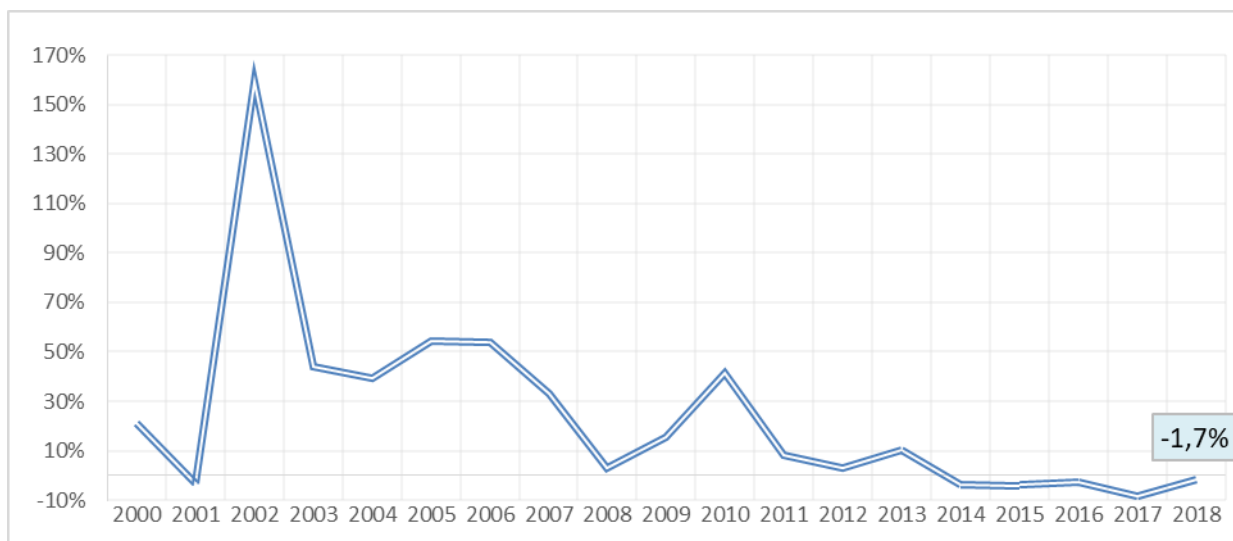
Wykres 1. Kapitały funduszy poręczeniowych (w mln zł, na koniec roku)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 2001 - 2018.

Zmniejszenie łącznej wartości kapitałów w znacznym stopniu wynika z faktu, że dane dla 2017 roku oparte były na sprawozdaniach 41 działających funduszy, podczas gdy w 2018 roku liczba funduszy działających wynosiła 40. Zmniejszenie kapitałów mogło w pewnym stopniu wynikać także z uznania części wypłaconych poręczeń za stracone (informację na temat wypłaconych poręczeń przedstawiamy w rozdziale 6).

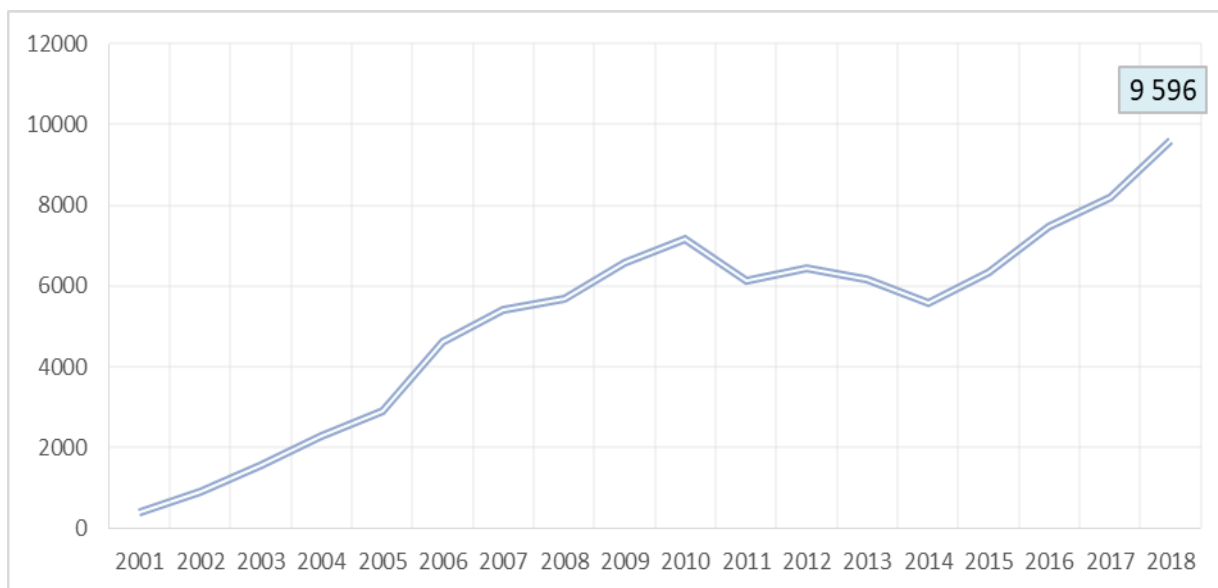
Wykres 2. Procentowe, roczne zmiany wartości kapitałów funduszy poręczeniowych w latach 2000-2018 (zmiany „rok do roku”)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 2001 - 2018.

Rok 2018 był kolejnym, w którym bardzo wyraźnie wzrosła liczba i wartość udzielonych poręczeń, osiągając rekordową liczbę blisko 9,6 tys. poręczeń, co, od także rekordowego pod tym względem roku 2017, oznacza wzrost aż o 1,4 tys. (17%).

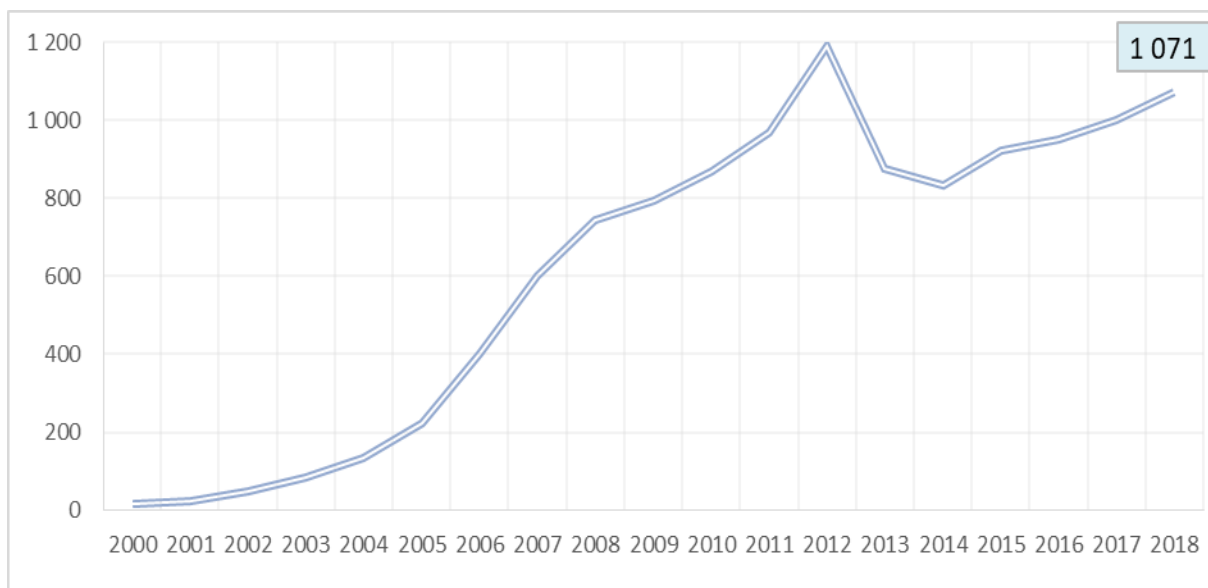
Wykres 3. Liczba poręczeń udzielanych rocznie przez wszystkie fundusze

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 2001 - 2018.

Miniony rok był kolejnym, w którym nastąpił także wzrost łącznej wartości udzielanych poręczeń (o 7%), z poziomu niemal dokładnie 1 miliarda złotych w roku 2017 do 1,07 mld zł w roku 2018. Tym samym, roczna wartość udzielonych poręczeń zbliża się do rekordowego poziomu odnotowanego w roku 2012 (wówczas udzielono poręczeń na kwotę blisko 1,2 mld zł).

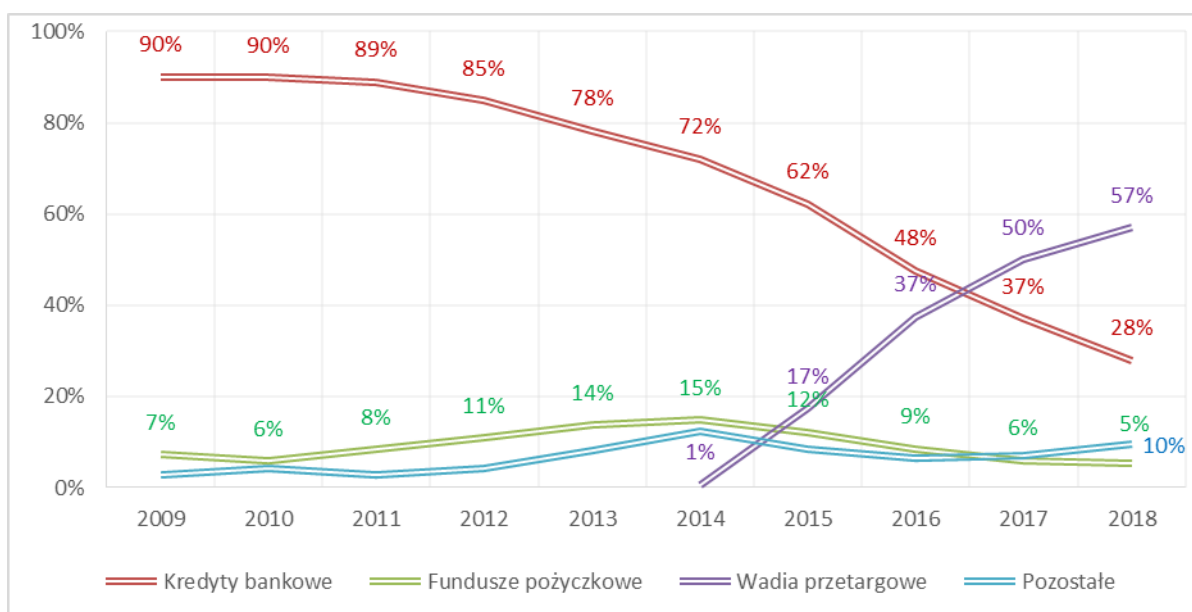
Wykres 4. Wartość poręczeń udzielanych rocznie przez wszystkie fundusze (w mln zł)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 1999 - 2018.

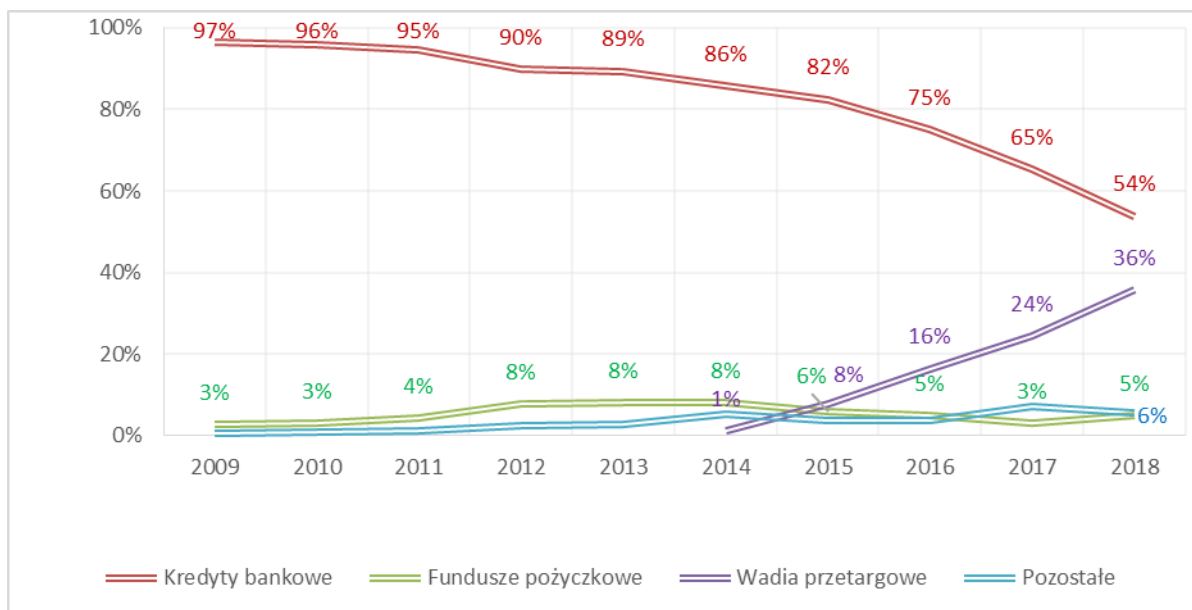
Obserwowany wzrost liczby i wartości udzielanych poręczeń jest wynikiem dostosowania się funduszy poręczeniowych do stałej obecności konkurencyjnej oferty gwarancji de minimis oraz innych produktów portfelowych oferowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Jest on również wynikiem rozpoczęcia masowego udzielania poręczeń jako wadiów przetargowych, których udział na przestrzeni ostatnich kilku lat zwiększył się z poziomu bliskiego zero jeszcze około 2013 roku do bardzo znacznego w 2018 roku - pod względem liczby zawieranych umów ten typ poręczeń obecnie jest już dominujący. Tę dynamikę prezentują Wykres 5 (zmianę struktury liczby transakcji) i Wykres 6 (zmianę struktury wartości).

Wykres 5. Struktura udzielonych poręczeń według poręczanego zobowiązania (według liczby umów)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 2009 - 2018.

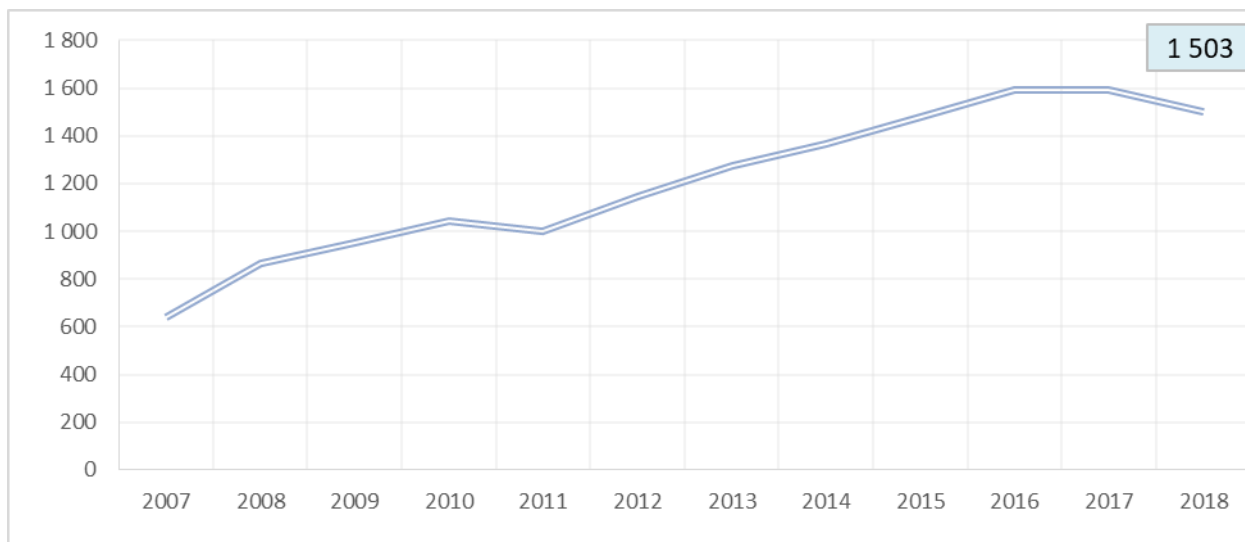
Wykres 6. Struktura udzielonych poręczeń według poręczanego zobowiązania (według wartości umów)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 2009 - 2018.

Bardzo znacznemu wzrostowi liczby oraz dość wyraźnemu wzrostowi wartości udzielanych poręczeń, towarzyszyło zmniejszenie wartości poręczeń aktywnych (wartości zaangażowania kapitału funduszy według stanu na koniec roku) – z poziomu blisko 1,6 mld zł w 2017 r. do 1,5 mld zł w 2018 r. (spadek o 6,5%).

Wykres 7. Wartość zaangażowania funduszy poręczeń kredytowych - poręczenia aktywne (stan na koniec roku, w mln zł)

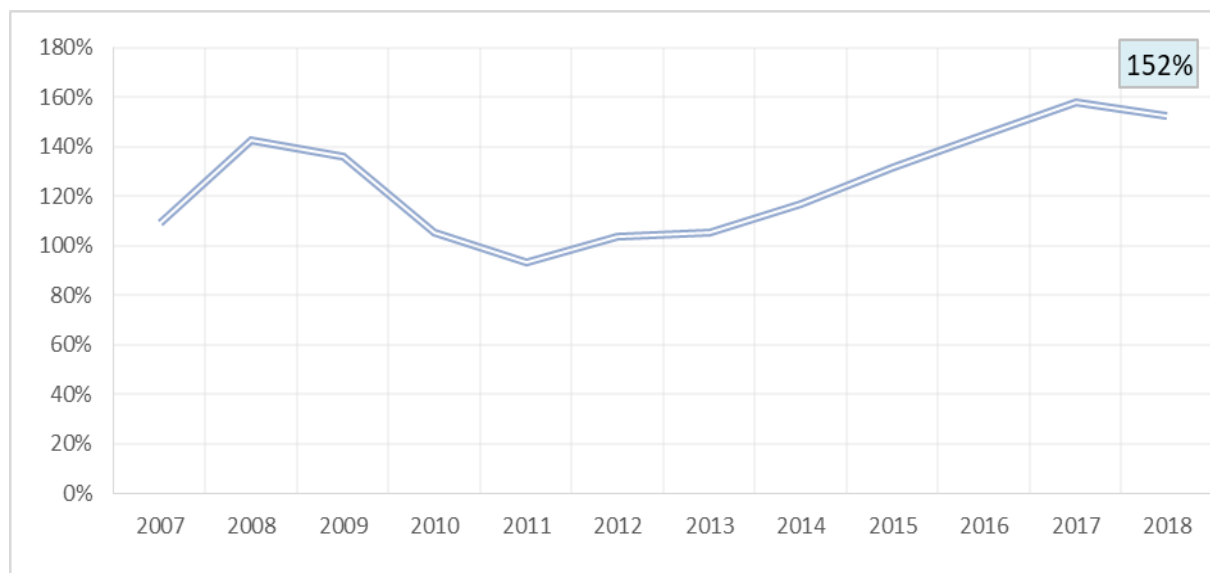

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 2007 - 2018.

Bezpośrednim rezultatem nieco większego zmniejszenia poziomu zaangażowania funduszy (6,5%) od jednoczesnego spadku wartości ich kapitałów (1,7%) jest zmniejszenie wskaźnika zaangażowania kapitału (iloraz wartości poręczeń aktywnych i kapitału poręczeniowego) – do poziomu 152% w 2018 r. (4 punkty procentowe mniej niż rok wcześniej). Patrząc na dane historyczne (por. wykres 8) wartość osiągniętą w 2018 roku należy uznać za dość wysoką. Nadal

można powiedzieć, że jest ona znacznie poniżej wartości notowanych w niektórych krajach europejskich, jest to jednak w znacznym stopniu rezultatem braku, wielokrotnie postulowanej przez środowisko funduszy poręczeniowych, stałej oferty reporeczeń, które bywały dotąd dostępne tylko okresowo (jak na przykład w ramach Inicjatywy JEREMIE), a obecnie są też oferowane w niektórych regionach na bazie środków okresu 2007-2013.

Wykres 8. Wskaźnik zaangażowania kapitału funduszy poręczeń kredytowych (stan na koniec roku)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za lata 2007 - 2018.

3. Wielkość i aktywność funduszy poręczeniowych w 2018 roku – dane szczegółowe

3.1 Wysokość kapitału poręczeniowego

Kapitał poręczeniowy 40 działających w 2018 r. funduszy wyniósł, według stanu na koniec roku, 989 mln zł, co w przeliczeniu na jeden podmiot daje średnią kwotę 24,7 mln zł. Kapitałem w takiej lub wyższej wysokości dysponuje jednak mniejszość, bo tylko 17 podmiotów, zaś w przypadku większości funduszy, tj. 23 (58% ogólnej liczby), kapitały są niższe, co wskazuje na dość znaczne zróżnicowanie podmiotów ze względu na wysokość kapitału poręczeniowego. Kapitały 7 największych pod tym względem funduszy (kapitał każdego z tych funduszy przekracza poziom 50 mln zł) – łącznie 440 mln zł – stanowi blisko połowę (44,5%) kapitałów wszystkich funduszy poręczeniowych. Z drugiej strony, 10 najmniejszych funduszy (kapitał żadnego z nich nie osiąga wartości 5 mln zł) dysponuje kapitałami o łącznej wartości 26 mln zł, co stanowi zaledwie 2,6% wartości kapitałów sektora.

Dla pokazania zróżnicowania potencjału kapitałowego funduszy poręczeniowych, 40 analizowanych jednostek umownie podzielono na 5 grup, w zależności od wielkości kapitału poręczeniowego jakim dysponował każdy z funduszy na koniec 2018 roku:

- fundusze „najmniejsze” (kapitał poniżej 2 mln zł),
- fundusze „małe” (kapitał o wartości od 2 mln do 10 mln zł),
- fundusze „średnie” (10 mln - 20 mln zł),
- fundusze „duże” (20 mln - 50 mln zł),
- fundusze „bardzo duże” (wartość kapitału powyżej 50 mln zł)³.

Najmniej liczna jest grupa funduszy „najmniejszych” (tylko 4 podmioty), zaś pozostałe 4 klasy wielkości są reprezentowane przez zbliżone do siebie liczebności (7 - 11) – szczegóły prezentujemy w kolejnej tabeli. Najliczniejsze są podmioty „duże” (kapitał 20 mln - 50 mln zł – 11 funduszy) oraz „małe” (z kapitałem od 2 mln do 10 mln zł – 10 podmiotów). Poniższe zestawienie prezentuje także średnie wartości kapitału wśród podmiotów danej klasy wielkości oraz udział jej kapitału w całości kapitału poręczeniowego wszystkich funduszy. Zdecydowana większość (aż 84%) kapitałów funduszy poręczeniowych jest skupiona w 18 podmiotach z grupy funduszy „dużych” oraz „bardzo dużych”.

Tabela 1. Struktura funduszy wg wielkości kapitału (stan na 31.12.2018 r.)

Klasy wielkości funduszy - według wielkości kapitału poręczeniowego	Liczba funduszy	Łączny kapitał w grupie funduszy (w tys. zł)	Udział kapitału grupy funduszy w kapitale ogółem	Przeciętna wartość kapitału w grupie funduszy (w tys. zł)
Najmniejsze (do 2 mln zł)	4	4 236	0,4%	1 059
Małe (2-10 mln zł)	10	46 908	4,7%	4 691
Średnie (10-20 mln zł)	8	111 168	11,2%	13 896

³ Podrozdziały 3.1-3.3 prezentują podział funduszy poręczeniowych na 5 klas wielkości (tj. podrozdział 3.1 - według wartości kapitału poręczeniowego na koniec 2018 roku, 3.2 – według wartości zaangażowania kapitału na koniec 2018 r., 3.3 – według wartości udzielonych poręczeń w 2018 r.). Zestawień tych (pokazujących sytuację funduszy w 2018 roku) nie należy porównywać z podziałem prezentowanym w rozdziale 4, w którym fundusze zostały podzielone na 6 klas aktywności w 2017 r. (mierzonej wartością udzielonych w 2017 r. poręczeń) w celu ukazania zmiany (pomiędzy rokiem 2017 i 2018) liczby i wartości udzielonych poręczeń w każdej z 6 klas.

Klasy wielkości funduszy - według wielkości kapitału poręczeniowego	Liczba funduszy	Łączny kapitał w grupie funduszy (w tys. zł)	Udział kapitału grupy funduszy w kapitale ogółem	Przeciętna wartość kapitału w grupie funduszy (w tys. zł)
Duże (20-50 mln zł)	11	386 713	39,1%	35 156
Bardzo duże (powyżej 50 mln zł)	7	439 577	44,5%	62 797
Wszystkie fundusze	40	988 602	100,0%	24 715

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

3.2 Zaangażowanie kapitału funduszy poręczeniowych

Analizę wartości zaangażowania kapitału funduszy poręczeniowych przeprowadzono także w pięciu grupach wielkościowych. Na koniec 2018 r. zaangażowanie wyniosło łącznie 1,5 mld zł (od 2017 r. poziom zaangażowania zmniejszył się o 88 mln zł), zatem średnia jego wartość dla jednego, przeciętnego funduszu wyniosła 37,6 mln zł. Obserwowany spadek wartości zaangażowania może wynikać z rosnącego udziału poręczeń wadiów (a więc o relatywnie krótkim czasie obowiązywania) oraz spadkowej tendencji poręczeń kredytowych (o relatywnie dłuższym czasie obowiązywania). Większość funduszy (24 - 60%) na koniec 2018 roku odnotowało wartość zaangażowania mniejszą od wartości średniej, zaś cztery najmniejsze pod tym względem fundusze wykazały wysokość zaangażowania wynoszącą mniej niż jeden milion złotych. Z drugiej strony, sześć funduszy największych (z wartością zaangażowania w kwocie powyżej 100 milionów złotych) cechuje się wartością zaangażowania w kwocie 735 mln zł, co stanowi 49% kwoty zaangażowania wszystkich 40 funduszy poręczeniowych.

Fundusze „najmniejsze” i „małe” to łącznie aż 18 jednostek, z których żadna nie wykazuje zaangażowania o wartości przekraczającej 10 mln zł. Odpowiadają one za zaledwie 4% łącznego zaangażowania wszystkich funduszy poręczeniowych. Wartość ich ekspozycji poręczeniowej wynosi łącznie 60 mln zł, co odpowiada mniej niż połowie wartości zaangażowania każdego z dwóch funduszy poręczeniowych w Polsce o największym poziomie zaangażowania, a więc szczecińskiego POLFUND-u (188 mln zł) i gdańskiego Pomorskiego Regionalnego Funduszu Poręczeń Kredytowych (121 mln zł).

Tabela 2. Struktura funduszy według wielkości zaangażowania kapitału (stan na 31.12.2018 r.)

Klasy (grupy) wielkości funduszy według wielkości zaangażowania kapitału	Liczba funduszy	Łączne zaangażowanie w grupie funduszy (w tys. zł)	Udział zaangażowania danej grupy funduszy w zaangażowaniu ogółem	Przeciętna wartość zaangażowania przypadającego na fundusz w danej klasie funduszy (w tys. zł)
Najmniejsze (do 2 mln zł)	7	7 537	0,5%	1 077
Małe (2-10 mln zł)	11	52 312	3,5%	4 756
Średniej wielkości (10-20 mln zł)	3	39 723	2,6%	13 241
Duże (20-50 mln zł)	7	266 000	17,7%	38 000
Bardzo duże (powyżej 50 mln zł)	12	1 137 493	75,7%	94 791
Wszystkie fundusze	40	1 503 065	100,0%	37 577

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

3.3 Wartość udzielonych poręczeń

Podział na pięć klas wielkości funduszy zastosowano analizując także wartość poręczeń udzielonych w 2018 roku. W tym przypadku (w porównaniu z analizą wartości zaangażowania kapitału funduszy poręczeniowych) znacznie większy jest udział funduszy „najmniejszych” (to jest udzielających poręczeń w kwocie do dwóch milionów złotych rocznie – aż 16 podmiotów), które udzieliły poręczeń o łącznej wartości 13,5 mln zł (1,3% wartości poręczeń udzielonych przez wszystkie fundusze). Tych 16 funduszy „najmniejszych” to podmioty, nawet jak na realia polskiego rynku poręczeniowego, bardzo małe – w tej grupie średnia wartość udzielonych poręczeń (w 2018 r.) wyniosła znacznie poniżej jednego miliona złotych (843 tys. zł), przy czym wartość poręczeń poniżej tej kwoty (1 mln zł) odnotowano aż w 11 funduszach.

Do kategorii „bardzo dużych” funduszy (takich, które w 2018 r. udzieliły poręczeń o wartości powyżej 50 mln zł) kwalifikuje się z kolei 7 podmiotów. Udzieliły one poręczeń o łącznej wartości 692 mln zł (o 80 mln zł więcej niż w 2017 roku w tej grupie wielkościowej, liczącej wówczas także 7 podmiotów), a więc odpowiadają za ok. 65% wartości wszystkich poręczeń udzielonych przez lokalne i regionalne fundusze poręczeniowe w Polsce. Wartość poręczeń udzielonych tylko przez największy pod tym względem fundusz (w 2018 roku był nim Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego SA, dalej: FRiPWW) – 184,6 mln zł – przekracza wartość poręczeń udzielonych łącznie przez 28 najmniejszych pod tym względem funduszy (180,5 mln zł), a więc przez 70% funduszy poręczeniowych w Polsce.

Łącznie w 2018 r. 40 funduszy udzieliło 9 596 poręczeń na kwotę 1 071,5 mln zł. Na jeden fundusz przypadło zatem średnio 240 umów poręczenia zawartych na kwotę średnio 26,8 mln zł.

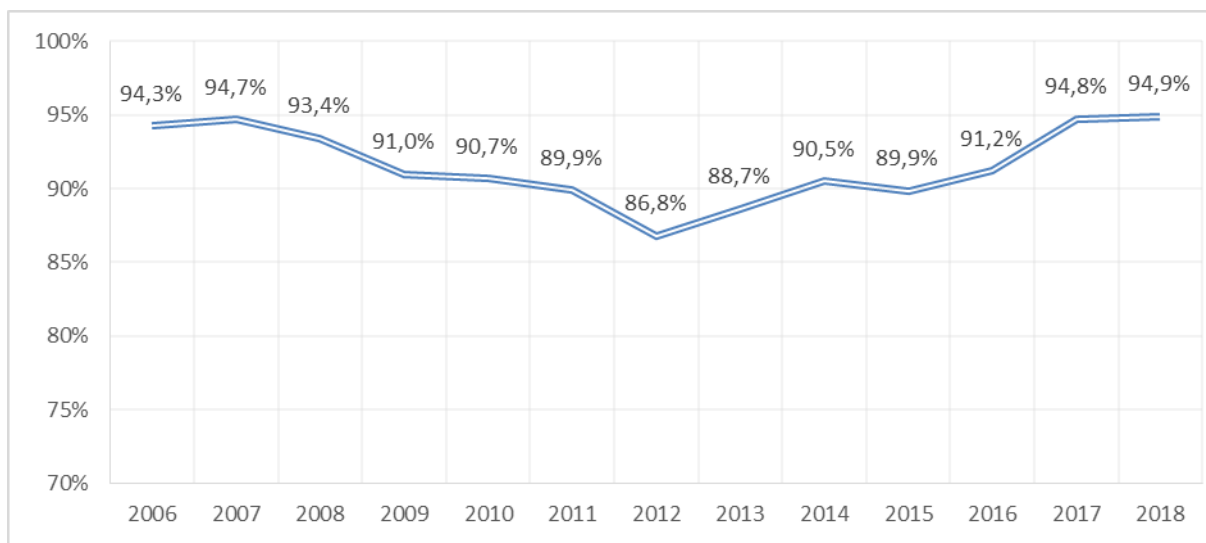
Tabela 3. Struktura funduszy wg wartości poręczeń udzielonych w 2018 r.

Klasy (grupy) wielkości funduszy według wartości udzielonych poręczeń	Liczba funduszy	Łączna wartość poręczeń w grupie funduszy (w tys. zł)	Udział wartości poręczeń grupy funduszy w wartości poręczeń ogółem	Przeciętna wartość poręczeń przypadających na fundusz w danej grupie funduszy (w tys. zł)
Najmniejsze (do 2 mln zł)	16	13 494	1,26%	843
Małe (2-10 mln zł)	5	19 515	1,82%	3 903
Średniej wielkości (10-20 mln zł)	3	39 083	3,65%	13 028
Duże (20-50 mln zł)	9	306 913	28,64%	34 101
Bardzo duże (powyżej 50 mln zł)	7	692 493	64,63%	98 928
Wszystkie fundusze	40	1 071 498	100,00%	26 787

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Udzielone w 2018 r. poręczenia odpowiadają blisko 95% liczby złożonych wniosków o poręczenie, co jest najwyższym wskaźnikiem na przestrzeni ostatnich lat, aczkolwiek tylko nieznacznie wyższym (o 0,1 punktu procentowego) niż w roku 2017. W poszczególnych funduszach wartość zaakceptowanych wniosków w stosunku do złożonych także jest bardzo wysoka - w połowie przypadków wynosi 99%-100%, najniższa odnotowana wartość to 73%.

Wykres 9. Wskaźnik zaakceptowanych wniosków o udzielenie poręczenia (w liczbie wniosków złożonych) – w latach 2006-2018

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

3.4 Ranking największych i najbardziej aktywnych funduszy poręczeniowych

Rozdział trzeci, poświęcony analizie aktywności i potencjału grupy 40 funduszy poręczeniowych, zamykamy prezentując nazwy czołowych pod tym względem podmiotów. Poręczeń o największej łącznej wartości w 2018 r. udzielił Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. z siedzibą w Poznaniu – wśród udzielonych przezeń poręczeń o wartości blisko 185 milionów złotych aż 148 mln zł (80%) stanowią poręczenia wadiów przetargowych. Drugi co do wielkości wynik osiągnął POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych z siedzibą w Szczecinie, działający na terenie całej Polski. Udzielone przez ten fundusz poręczenia o wartości 122 mln zł w zdecydowanej większości (89%) stanowiły zabezpieczenia kredytów bankowych. Czołową siódmkę funduszy udzielających poręczeń o największej wartości (to jest w 2018 r. na łączną kwotę co najmniej 50 mln zł) uzupełniają: Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy z Katowic (114 mln zł poręczeń), Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (82 mln zł), Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (70 mln zł), Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (65 mln zł) oraz Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o. (55 mln zł).

Jeżeli chodzi o liczbę udzielonych poręczeń, to na pierwszym miejscu także znajduje się Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego (1330 poręczeń), zaś na drugim - Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy (1191 poręczeń). Kolejne miejsca zajęły: Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych (z 995 poręczeniami), Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego SA (729 poręczeń), Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych z siedzibą w Toruniu (683 poręczenia) oraz dwa fundusze szczecińskie - POLFUND (639 poręczeń) i „Fundusz Pomerania” (539 poręczeń). Tylko niewiele mniej poręczeń (530) udzielił ósmy w rankingu Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. – ostatni podmiot, który w minionym roku przekroczył poziom 500 udzielonych poręczeń.

Czołowe miejsca pod względem liczby i wartości udzielonych poręczeń zajmują trzy bardzo aktywne fundusze z Wielkopolski (FRiPWW, PFPK i SFPK w Gostyniu), dwa fundusze z województwa zachodniopomorskiego (POLFUND i Pomerania) oraz po jednym funduszu z województw: śląskiego

(ŚRFP), pomorskiego (PRFPK), dolnośląskiego (DFG), kujawsko-pomorskiego (KPFPPK) i lubelskiego (fundusz Biłgorajskiej Agencji Rozwoju Regionalnego). O ile lista największych funduszy od lat ulega tylko niewielkim zmianom, to zwraca uwagę pojawienie się w tym gronie funduszu biłgorajskiego, udzielającego wyłącznie poręczeń wadium przetargowych oraz należytego wykonania umowy (i nie udzielającego w ogóle poręczeń finansowania dłużnego).

Tabela 4. Ranking wg wartości poręczeń udzielonych w 2018 r.

Lp.	Fundusz	Wartość udzielonych poręczeń (w mln zł)
1	Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego SA	184,6
2	POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych SA	121,6
3	Śląski Regionalny Fundusz Poręczeń Sp. z o.o.	113,8
4	Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	82,1
5	Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	70,0
6	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	65,0
7	Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	55,3

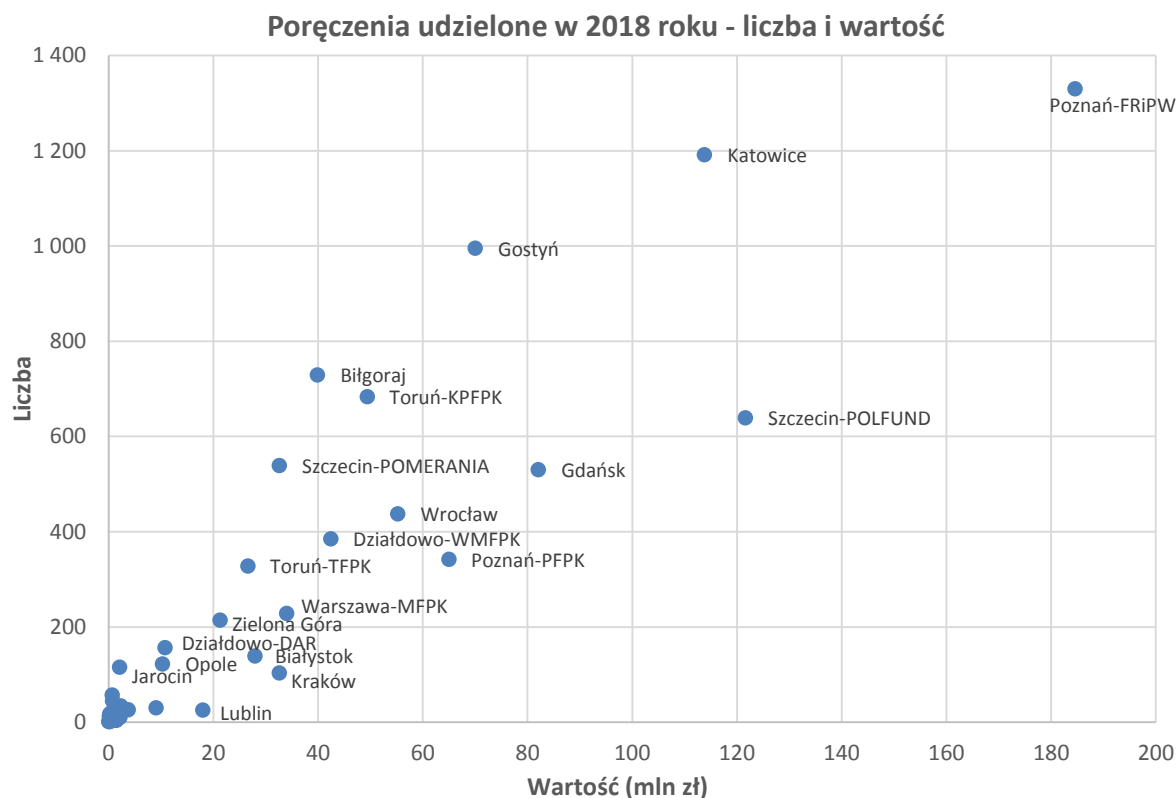
Tabela 5. Ranking wg liczby poręczeń udzielonych w 2018 r.

Lp.	Fundusz	Liczba udzielonych poręczeń
1	Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego SA	1 330
2	Śląski Regionalny Fundusz Poręczeń Sp. z o.o.	1 191
3	Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	995
4	Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	729
5	Kujawsko - Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	683
6	POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych SA	639
7	"Fundusz Pomerania" Sp. z o.o.	539

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Kolejny wykres przedstawia fundusze udzielające poręczeń o największej liczbie i wartości. Ze względów prezentacyjnych na wykresie uwzględniono tylko nazwy funduszy, w przypadku których liczba udzielonych poręczeń przekroczyła 50 lub ich wartość przekroczyła poziom 10 mln zł.

Wykres 10. Poręczenia udzielone w 2018 roku

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Nieco inaczej prezentuje się zestawienie funduszy o największym kapitale poręczeniowym – według stanu na koniec grudnia ubiegłego roku. Kapitałem w wysokości przekraczającej 50 mln zł dysponowało siedem funduszy. Pierwsze miejsce zajmuje POLFUND (88 mln zł), drugie – Polski Fundusz Gwarancyjny z siedzibą w Lublinie (67 mln zł) zaś trzecie - Podlaski Fundusz Poręczeniowy z siedzibą w Białymstoku (61 mln zł). Następne w kolejności są: Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy (61 mln zł), Warmińsko-Mazurski Fundusz "Poręczenia Kredytowe" z siedzibą w Działdowie (55 mln zł), Agencja Rozwoju Metropolii Szczecińskiej ze Szczecina (53 mln zł) oraz Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy (50 mln zł).

Tabela 6. Fundusze o największym kapitale poręczeniowym – stan na 31.12.2018 r.

Lp.	Fundusz	Wielkość kapitału poręczeniowego (w mln zł)
1	POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych SA	88,4
2	Polski Fundusz Gwarancyjny Sp. z o. o.	67,0
3	Podlaski Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	64,6
4	Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	60,9
5	Warmińsko-Mazurski Fundusz "Poręczenia Kredytowe" Sp. z o.o.	55,0
6	Agencja Rozwoju Metropolii Szczecińskiej Sp. z o.o.	53,5
7	Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	50,2

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Zestawienie 6 funduszy o największej wartości poręczeń aktywnych (według stanu na koniec 2018 r.) jest w znacznej mierze zbieżne z listą funduszy udzielających w 2018 roku poręczeń o największej łącznej wartości (w obu tabelach – numer 7 i numer 4 – powtarzają się nazwy aż 5 funduszy). Zestawienie otwiera szczeciński POLFUND, którego zaangażowanie wyniosło 188 mln zł, na drugim miejscu plasuje się Pomorski RFPK (121 mln zł), a na trzecim – poznański FRiPWW (109 mln zł). Grupę funduszy posiadających portfel poręczeniowy o wartości co najmniej 100 mln zł zamykają: fundusz z Gostynia (107 mln zł) Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy (106 mln zł) oraz Poznański FPK (104 mln zł).

Tabela 7. Fundusze o największej wartości zaangażowania kapitału poręczeniowego – stan na 31.12.2018 r.

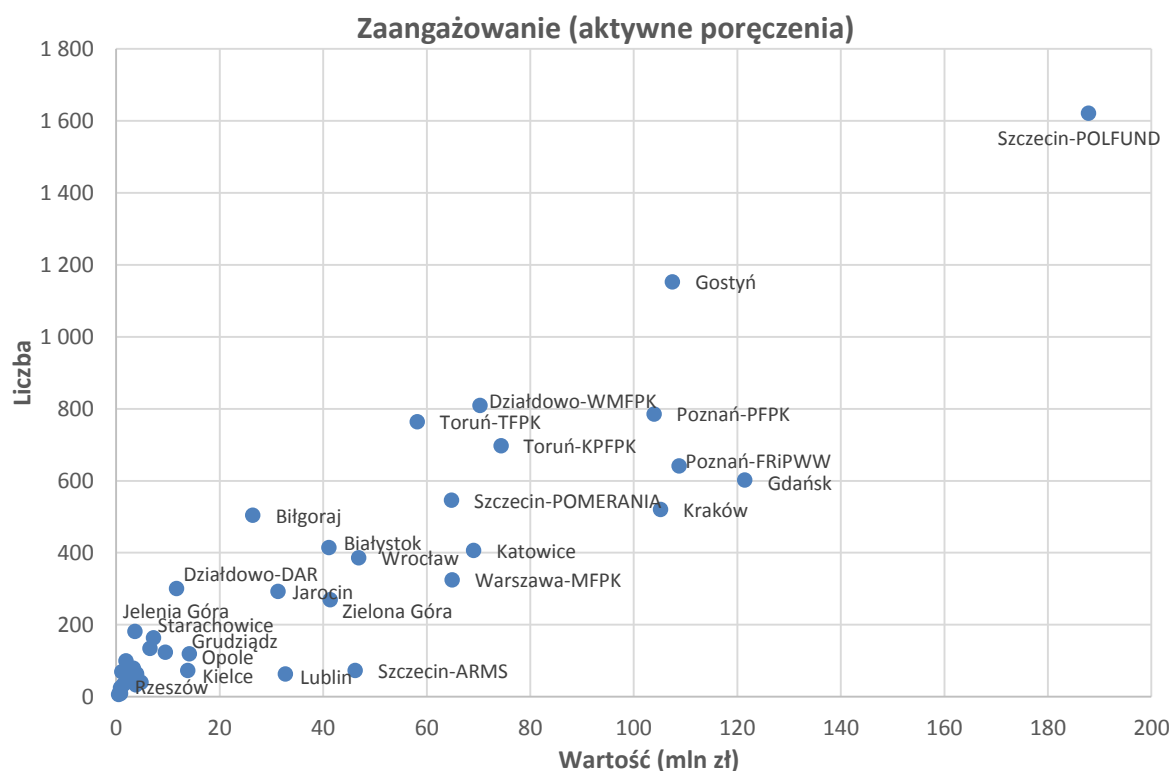
Lp	Fundusz	Wartość zaangażowania (w mln zł)	Lp	Fundusz	Wskaźnik zaangażowania
1	POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych SA	187,9	1	Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego SA	1 972%
2	Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.	121,5	2	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	470%
3	Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego SA	108,8	3	Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	325%
4	Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	107,5	4	Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.	308%
5	Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	106,1	5	Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o.	301%
6	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	104,0	6	Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego SA	284%

Tabela 8. Fundusze o największym wskaźniku zaangażowania kapitału poręczeniowego* – stan na 31.12.2018 r.

* Iloraz wartości aktywnych poręczeń i wartości kapitału poręczeniowego funduszu na koniec 2018 r.

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Poniżej przedstawiamy fundusze, które na koniec 2018 roku wykazały się największą liczbą i wartością aktywnych poręczeń. Ze względów prezentacyjnych na wykresie uwzględniono nazwy funduszy, w przypadku których liczba aktywnych poręczeń przekroczyła 100 lub ich wartość przekroczyła poziom 10 mln zł.

Wykres 11. Zaangażowanie funduszy poręczeniowych – stan na koniec 2018 roku

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Tylko nieco inaczej prezentuje się wykaz sześciu funduszy o najwyższym wskaźniku zaangażowania kapitału poręczeniowego (liczonego jako iloraz wartości aktywnych poręczeń i wartości kapitału poręczeniowego funduszu – według stanu na koniec 2018 r.). W tym zestawieniu czołowe miejsce zajął fundusz Biłgorajskiej Agencji Rozwoju Regionalnego (wskaźnik wynoszący 1972%), którego kapitał należy do najmniejszych (poniżej 2 mln zł). Zestawienie uzupełniają trzy fundusze wielkopolskie (Poznański FPK, fundusz z Gostynia oraz FRiPWW), Pomorski RFPK oraz Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych. Wskaźnik zaangażowania wymienionych sześciu podmiotów, jako jedynych w gronie 40 funduszy, oscyluje na poziomie wokół 300% lub wyższym. Poziom zaangażowania 200% przekroczyły jeszcze 3 kolejne fundusze – w ich przypadku wskaźnik wahał się w zakresie 208%-219%.

Wysoki wskaźnik zaangażowania kapitału poręczeniowego uzyskały w większości podmioty należące jednocześnie do największych pod względem wartości kapitału i wartości udzielanych poręczeń. Tylko jeden podmiot (z Biłgoraju) należy do funduszy wyraźnie mniejszych, a także (co charakterystyczne i odróżniające go od pozostałych pięciu funduszy z tabeli 8), udzielających poręczeń wyłącznie innych niż zabezpieczających finansowanie zwrotne.

4. Zmiana aktywności funduszy poręczeniowych pomiędzy rokiem 2017 i 2018

Badając zmiany liczby i wartości udzielanych poręczeń poddano szczegółowej analizie działalność poręczeniową 38 podmiotów udzielających poręczeń w okresie od początku 2017 roku do końca 2018 roku. Analizę przeprowadzono w układzie regionalnym (według miejsca zlokalizowania głównej siedziby funduszu oraz w podziale na skalę aktywności danego funduszu w 2017 roku (traktowanego w tym porównaniu jako rok bazowy), mierzonej łączną wartością poręczeń udzielonych w 2017 roku (analizę prowadzimy w 6 przedziałach: do 2 mln zł, 2 mln - 5 mln zł, 5 mln - 10 mln zł, 10 mln - 20 mln zł, 20 mln - 50 mln zł, powyżej 50 mln zł). Zatem dane przedstawione w tym rozdziale (w którym dokonano podziału funduszy na 6 klas wielkości wartości poręczeń udzielonych w 2017 roku) nie powinny być porównywane z danymi z rozdziału trzeciego (w podrozdziale 3.3 prowadzono analizę wartości poręczeń udzielonych w 2018 roku w układzie 5 klas wielkości).

Choć w badanej grupie 38 funduszy połowa podmiotów (19) w 2018 roku zwiększyła liczbę udzielonych poręczeń, to tylko 15 funduszy odnotowało także wzrost wartości zawieranych transakcji. W analizowanej grupie funduszy wzrost liczby poręczeń był bardzo wyraźny – liczba poręczeń wzrosła o około 1400, a więc o około 18%. Aż w 8 funduszach wzrost liczby zawieranych transakcji przekroczył 100 sztuk. Wzrost nastąpił niemal we wszystkich grupach funduszy – z wyjątkiem grupy funduszy małej i średniej wielkości, tzn. takich, które w 2017 roku udzieliły poręczeń w kwocie od 2 mln do 10 mln zł, zaś największy był wśród funduszy udzielających poręczeń w przedziale od 10 mln do 20 mln zł (o 60%) i w przedziale 20 mln - 50 mln zł (o 28%). Zwraca uwagę dość dobry wynik funduszy bardzo małych (na użytek niniejszej analizy za takie traktujemy podmioty, które w 2017 roku udzieliły poręczeń w kwocie do 2 mln zł). W tej grupie 11 podmiotów w 2018 roku większość jednostek zwiększyła liczbę i wartość udzielonych poręczeń. Pokazuje to, że mimo obserwowanej negatywnej tendencji rezygnacji z działalności poręczeniowej w najmniejszych podmiotach (lub wręcz ich likwidacji) pozostałe podmioty zwiększają swoją aktywność.

Wzrost wartości poręczeń udzielonych w skali rocznej (ogółem o 73 mln zł, a więc o 7%) odnotowało 18 funduszy, przy czym, podobnie jak w przypadku liczby udzielonych poręczeń, w największym stopniu dotyczył on funduszy, które w 2017 roku udzielały poręczeń o wartości od 10 mln do 20 mln zł (wzrost liczby udzielanych poręczeń o 60%, zaś wartości – aż o 70%). Widoczne natomiast jest znaczne zmniejszenie aktywności 6 funduszy, które w 2017 roku udzieliły poręczeń o wartości 2 mln - 5 mln zł. W ich przypadku wartość poręczeń w 2018 roku zmniejszyła się o jedną trzecią. Zwraca uwagę, że żaden z tych 6 podmiotów na przestrzeni lat 2017-2018 nie odnotował wzrostu ani liczby, ani wartości zawieranych umów poręczenia. Widać natomiast stopniowy wzrost aktywności funduszy największych (to jest takich, które w 2017 roku udzieliły poręczeń na kwotę powyżej 50 mln zł). W tej grupie 7 podmiotów liczba poręczeń w 2017 roku wzrosła o 18%, zaś ich wartość o 7%. Wzrost aktywności odnotowała większość tych podmiotów.

Tabela 9. Zmiana liczby i wartości poręczeń pomiędzy 2017 i 2018 rokiem – według przedziałów wartości poręczeń udzielonych w 2017 roku

Przedział wartości poręczeń udzielonych w 2017 roku	Liczba FPK	Liczba udzielonych poręczeń			Wartość udzielonych poręczeń			% FPK, które zwiększyły liczbę udzielanych poręczeń	% FPK, które zwiększyły wartość udzielanych poręczeń
		2018 r.	2017 r.	zmiana 2018 r. do 2017 r. (%)	2018 r. (mln zł)	2017 r. (mln zł)	zmiana 2018 r. do 2017 r. (%)		
do 2 mln	11	178	159	+12%	9,4	8,3	+13%	64%	55%
2 - 5 mln	6	139	276	-50%	12,1	18,3	-34%	0%	0%
5 - 10 mln	1	156	206	-24%	10,8	9,4	+16%	0%	100%
10 - 20 mln	4	1 020	637	+60%	87,3	51,2	+70%	25%	50%
20 - 50 mln	9	2 954	2 306	+28%	281,7	299,1	-6%	78%	56%
pow. 50 mln	7	5 130	4 561	+12%	669,8	611,6	+10%	57%	57%
Suma	38	9 577	8 145	+18%	1 071,2	997,9	+7%	50%	47%

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018 i 2017.

Znacznie większe zróżnicowanie jest widoczne pod względem zmian aktywności funduszy w poszczególnych regionach Polski (nadal poręczenia były udzielane przez fundusze mające siedzibę tylko w 15 województwach, a więc we wszystkich polskich regionach, poza województwem łódzkim). Łączna wartość poręczeń udzielonych przez fundusze poręczeniowe z obszaru danego województwa zwiększyła się (pomiędzy 2017 i 2018 rokiem) aż w 10 województwach (spadek odnotowano w 5 regionach), przy czym w większości regionów wzrost przekroczył poziom 10%, a w 2 regionach wzrost przekroczyła 40% (województwa: lubelskie i mazowieckie).

Wzrost wartości udzielanych poręczeń miał miejsce także w większości regionów (w 9), największy (wynoszący od około 40% do 70%) w województwach: podlaskim, śląskim i mazowieckim. Zwraca także uwagę pozytywny fakt, że w województwach kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim, w których siedzibę mają po 4 fundusze, na przestrzeni roku większość podmiotów odnotowała zarówno wzrost liczby, jak i wartości udzielanych poręczeń.

Tabela 10. Zmiana liczby i wartości poręczeń pomiędzy 2017 i 2018 rokiem – według lokalizacji funduszu

Region – lokalizacja FPK	Liczba FPK	Liczba udzielonych poręczeń			Wartość udzielonych poręczeń			% FPK, które zwiększyły liczbę poręczeń	% FPK, które zwiększyły wartość poręczeń
		2018 r.	2017 r.	zmiana 2018 r. do 2017 r. (%)	2018 r. (mln zł)	2017 r. (mln zł)	zmiana 2018 r. do 2017 r. (%)		
Dolnośląskie	4	479	430	+11%	58,2	53,8	+8%	50%	50%
Kujawsko-pomorskie	4	1 083	859	+26%	76,9	61,2	+26%	100%	75%
Lubelskie	3	764	336	+127%	60,1	46,9	+28%	67%	67%
Lubuskie	1	214	176	+22%	21,3	27,0	-21%	100%	0%
Małopolskie	2	104	189	-45%	32,9	58,4	-44%	0%	0%
Mazowieckie	1	228	158	+44%	34,0	24,7	+38%	100%	100%
Opolskie	1	122	157	-22%	10,3	12,9	-20%	0%	0%
Podkarpackie	2	51	58	-12%	2,4	2,6	-7%	0%	50%
Podlaskie	2	158	207	-24%	29,5	17,6	+68%	0%	50%
Pomorskie	2	556	427	+30%	85,9	67,7	+27%	50%	50%
Śląskie	2	1 203	964	+25%	114,0	82,1	+39%	100%	50%

Region – lokalizacja FPK	Liczba FPK	Liczba udzielonych poręczeń			Wartość udzielonych poręczeń			% FPK, które zwiększyły liczbę poręczeń	% FPK, które zwiększyły wartość poręczeń
		2018 r.	2017 r.	zmiana 2018 r, do 2017 r. (%)	2018 r. (mln zł)	2017 r. (mln zł)	zmiana 2018 r, do 2017 r. (%)		
Świętokrzyskie	2	64	77	-17%	11,5	13,8	-17%	0%	0%
Warmińsko-mazurskie	4	562	465	+21%	55,8	44,6	+25%	75%	100%
Wielkopolskie	4	2 782	2 494	+12%	321,8	311,6	+3%	50%	50%
Zachodniopomorskie	4	1 207	1 148	+5%	156,7	173,1	-9%	25%	0%
Suma	38	9 577	8 145	+18%	1 071,2	997,9	+7%	50%	47%

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018 i 2017.

5. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 roku

5.1 Struktura poręczeń według instytucji finansującej

Jeżeli chodzi o rodzaje udzielanych poręczeń, to w roku 2018, w porównaniu do roku 2017, mamy do czynienia z umocnieniem kilkuletniego trendu zmian, polegającego na spadku znaczenia poręczeń finansowania dłużnego. O ile wartościowo nadal największą część udzielonych poręczeń stanowią poręczenia na rzecz banków (ich udział spadł z 65% do 54%), to już liczbowo przeważają poręczenia wobec innych podmiotów (wzrost z 57% do 67%), co de facto oznacza poręczenia wadialne, poręczenia leasingu oraz innego rodzaju poręczenia (np. zabezpieczenia zobowiązań finansowych w związku z pozyskiwanymi dotacjami).

Spadek udziału poręczeń kredytów bankowych, w stosunku do 2017 roku, jest więc znaczny, zarówno liczbowo, jak i wartościowo. Banki pozostają nadal kluczowym (wartościowo) odbiorcą poręczeń, ale ich przewaga nad grupą „innych podmiotów” jest już znacznie mniejsza. Zachodzące w tym obszarze zmiany dobrze obrazują zaprezentowane w rozdziale drugim wykresy 5 – 6.

Nie zmienił się natomiast znacząco udział poręczeń pożyczek. Obecnie stanowią one 5,3% ogólnej liczby (spadek o 0,6 punktu procentowego) i 4,9% ogólnej wartości udzielonych poręczeń (wzrost o 1,8 punktu procentowego).

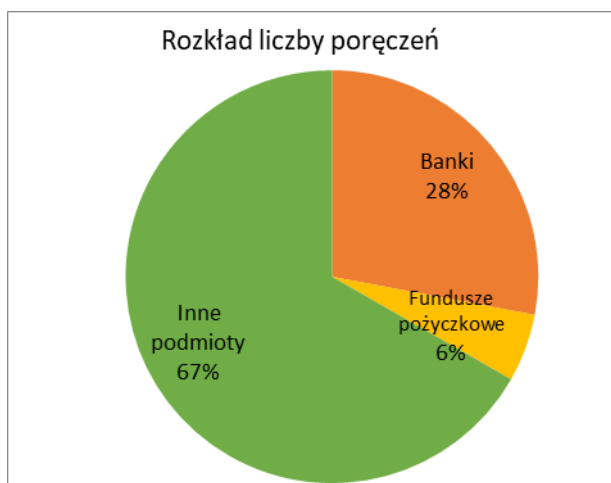
Tabela 11. Poręczenia udzielone w 2018 r. wg typu instytucji finansującej

Wyszczególnienie	Liczba poręczeń		Wartość		Średnia wartość poręczenia (w tys. zł)
	sztuk	struktura	mln zł	struktura	
Ogółem	9 596	100,0%	1 071,5	100,0%	111,7
w tym na rzecz:					
Banki	2 682	27,9%	576	53,7%	214,7
Fundusze pożyczkowe	510	5,3%	53	4,9%	103,3
Inne podmioty	6404	66,7%	443	41,3%	69,2

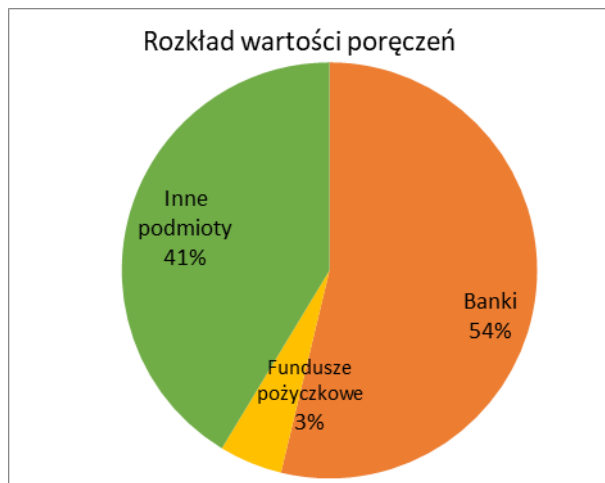
Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Poręczenia kredytów to (tak jak w ubiegłych latach) poręczenia o średnio najwyższej wartości (w 2018 roku 215 tys. zł), przy średniej wartości dla ogółu udzielonych poręczeń wynoszącej 112 tys. zł (przed rokiem wartość ta była nieznacznie, tj. o 10 tys. zł, wyższa). W ubiegłym roku znacznie niższej wartości były poręczenia udzielane na rzecz funduszy pożyczkowych (średnio 103 tys. zł – jest to jednak wartość o 39 tys. zł wyższa niż w 2017 roku) oraz „innych podmiotów” (69 tys. zł – wartość od 2017 roku niemal nie zmieniona).

Wykres 12. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. wg typu instytucji finansującej (liczba)

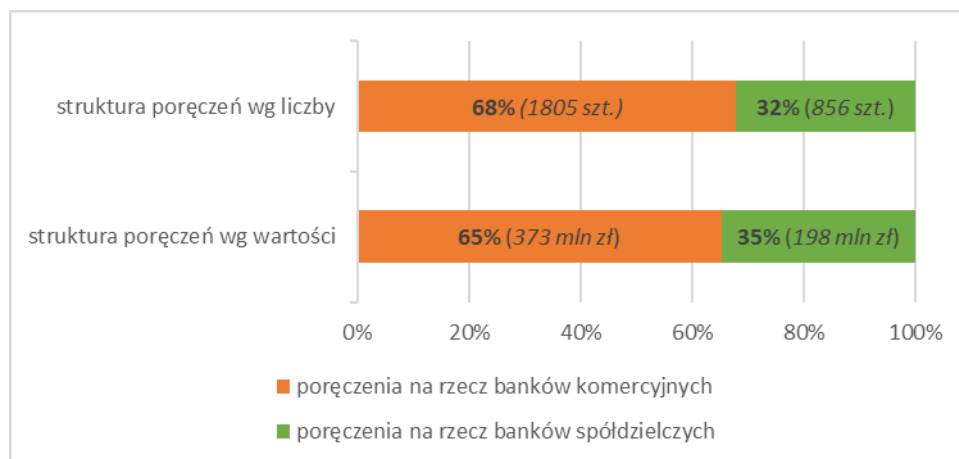
Wykres 13. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. wg typu instytucji finansującej (wartość)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Uzyskane dane wskazują, że w 2018 roku większość poręczeń udzielonych na rzecz banków dotyczyła banków komercyjnych (68% liczby i 65% wartości poręczeń kredytów bankowych). Poręczenia na rzecz banków spółdzielczych miały udział około dwukrotnie niższy i stanowiły 32% liczby oraz 35% ogólnej wartości poręczeń kredytów⁴. Warto także zauważyć, że poręczenia kredytów bankowych były w 2018 roku udzielane przez 34 spośród 40 funduszy, w tym 5 podmiotów udzielało wyłącznie poręczeń na rzecz banków komercyjnych, zaś 9 wyłącznie na rzecz banków spółdzielczych.

Wykres 14. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. na rzecz banków

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

5.2 Struktura poręczeń według rodzaju poręczanego zobowiązania

Największą część ogólnej wartości poręczeń udzielonych przez fundusze w 2018 r. (41%) oraz 23% liczby poręczeń przypada na poręczenia dotyczące finansowania dłużnego o charakterze obrotowym. Ponad dwukrotnie mniejszą część stanowiły poręczenia finansowania o charakterze

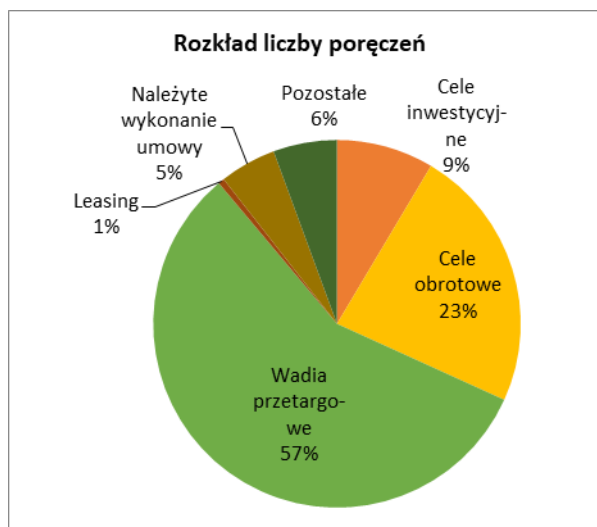
⁴ Informacja o strukturze poręczeń kredytów, w podziale na udzielone na rzecz banków komercyjnych i banków spółdzielczych pochodzi z 39 funduszy poręczeniowych, odpowiadających za 99% poręczeń udzielonych na rzecz banków. Banki zrzeszające (SGB Bank i Bank Polskiej Spółdzielczości) na użytek niniejszego raportu traktujemy jako banki spółdzielcze.

inwestycyjnym, tj. 9% liczby i 15% wartości poręczeń. W 2018 roku po raz kolejny obserwowano spadek udziału poręczeń kredytów i pożyczek zarówno obrotowych, jak i inwestycyjnych.

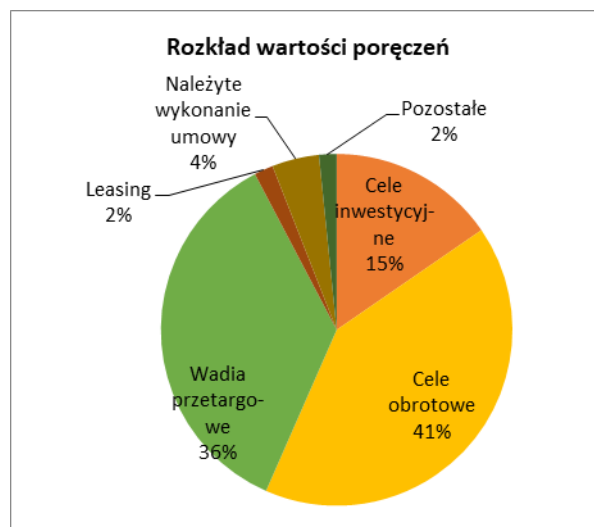
Coraz bardziej znaczącą grupę poręczanych zobowiązań stanowią wadia przetargowe, które pod względem liczby transakcji po raz pierwszy przekroczyły próg 50%, co stanowi wzrost o 7 punktów procentowych w stosunku do 2017 roku, a pod względem ich wartości – 36% (wzrost o 11 punktów procentowych). Natomiast poręczenia leasingu to zaledwie 1% ogólnej liczby poręczeń i 2% wartości transakcji (brak wyraźnych zmian na przestrzeni mijającego roku). Tylko nieco większy udział mają poręczenia należytego wykonania umowy (odpowiednio: 5% i 4%). Relatywnie rzadko występują także poręczenia jeszcze innego typu transakcji (6% ogólnej liczby poręczeń i 2% ich wartości). Te „pozostałe” poręczenia opiewają na kwotę średnio zaledwie 32 tys. zł i zazwyczaj stanowią zabezpieczenia umów dotacji, udzielanych przez urzędy pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub doposażenie stanowiska pracy.

Widać zatem wyraźnie, że instrument poręczeń jako wadiów przetargowych zaczyna coraz bardziej dominować w portfolio transakcji funduszy poręczeniowych. Z jednej strony jest to oczywiście zrozumiałe i uzasadnione, z drugiej jednak strony prowadzi do erozji roli funduszy jako zabezpieczających przede wszystkim finansowanie dłużne.

Wykres 15. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. wg przeznaczenia finansowania (liczba)

Wykres 16. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. wg przeznaczenia finansowania (wartość)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Analizując średnią wartość udzielonych poręczeń, biorąc pod uwagę różne przeznaczenie poręczanego finansowania, widać, że największymi kwotami charakteryzowały się relatywnie nieliczne umowy poręczenia leasingu (362 tys. zł). Nieco niższe i bardzo do siebie podobne były średnie wartości poręczeń finansowania o charakterze obrotowym oraz o charakterze inwestycyjnym (odpowiednio: 198 tys. i 201 tys. zł). Wyraźnie niższa była średnia kwota poręczenia udzielanego jako wadium (70 tys. zł, wzrost o 10 tys. zł w porównaniu z rokiem 2017) oraz poręczeń należytego wykonania umowy (97 tys. zł, wzrost o 13 tys. zł). Zatem także wzrost średniej wartości tych dwóch relatywnie nowych produktów poręczeniowych (w ofercie polskich funduszy) wskazuje na ich rosnące znaczenie (w tym przede wszystkim wadiów przetargowych).

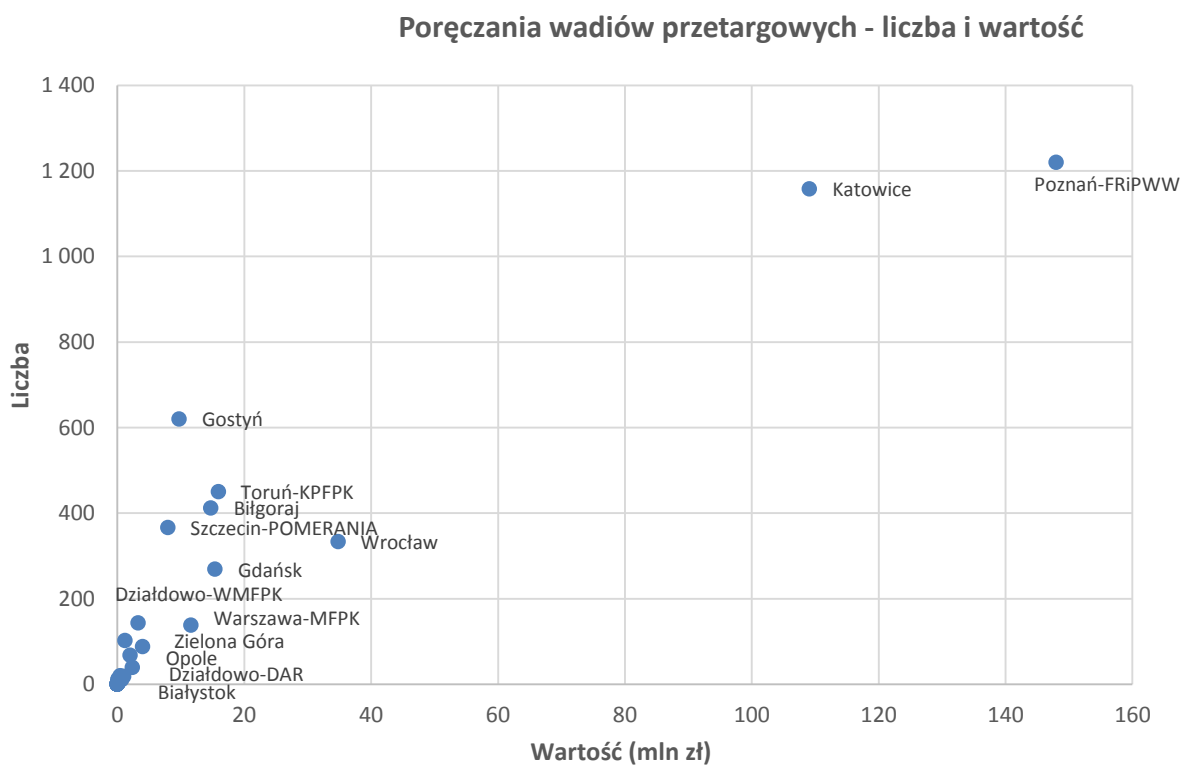
Tabela 12. Poręczenia udzielone w 2018 r. według przeznaczenia

Przeznaczenie finansowania	Liczba	Wartość (w tys. zł)	Średnia wartość (w tys. zł)
Cele inwestycyjne (pożyczki i kredyty)	165 055	821	201,0
Cele obrotowe (pożyczki i kredyty)	441 239	2 229	198,0
Wadia przetargowe	382 696	5 478	69,9
Leasing	18 847	52	362,4
Należyte wykonanie umowy	46 431	477	97,3
Pozostałe	17 230	539	32,0
Suma	1 071 498	9 596	111,7

Źródło: Obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

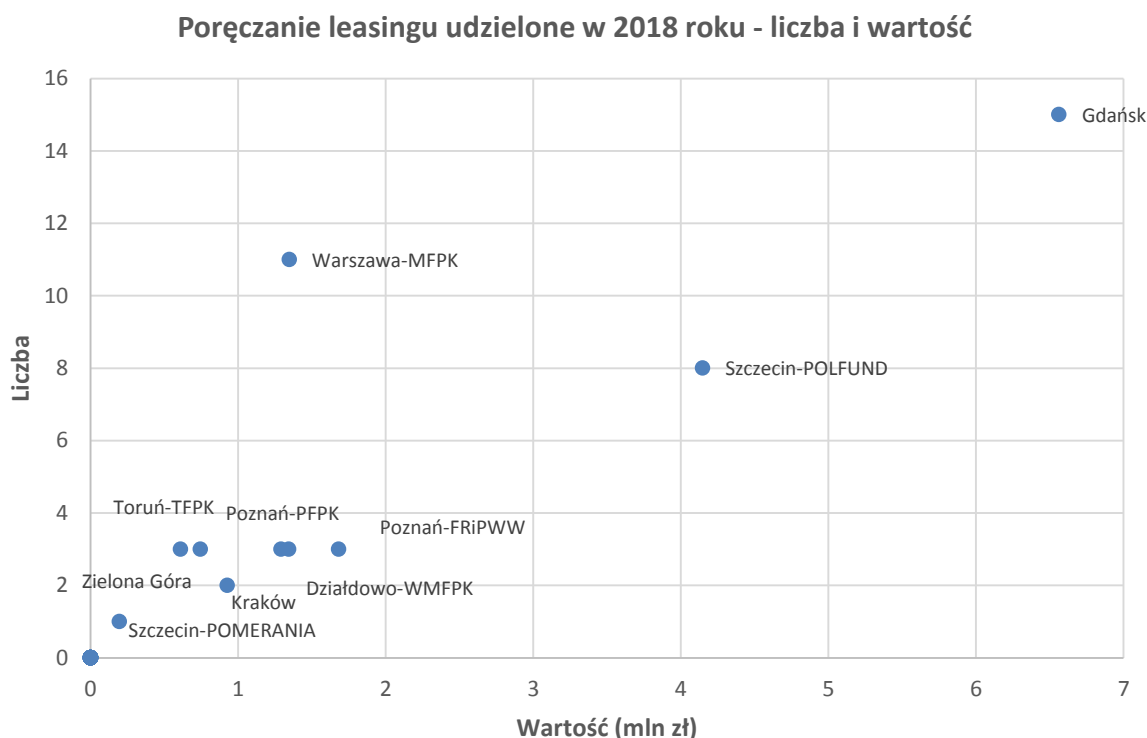
Poniżej na dwóch wykresach (numer 17 – 18) przedstawiamy aktywność poszczególnych funduszy poręczeniowych w zakresie udzielania w 2018 roku poręczeń wadiów przetargowych (prezentujemy tylko nazwy funduszy, w przypadku których wartość tego rodzaju poręczeń przekroczyła 2 mln zł lub liczbę 30 udzielonych poręczeń) oraz leasingu.

Wykres 17. Poręczenia wadiów przetargowych udzielone w 2018 roku

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Wykres 18. Poręczenia leasingu udzielone w 2018 roku

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

5.3 Struktura poręczeń według sektora działania poręczeniobiorcy

Największa część przedsiębiorstw korzystających z poręczeń działa w sektorze usług i transportu (53% ogólnej liczby poręczeń i 49% pod względem ich wartości). 26% ogólnej liczby poręczeń dotyczy firm budowlanych, a wyraźnie mniej (13%) firm handlowych i (5%) produkcyjnych. Pod względem wartości udzielonych poręczeń na drugim miejscu lokują się podmioty budowlane, na które przypada 22% łącznej wartości umów poręczenia zawartych w 2018 roku, zaś na miejscu trzecim – handlowe – 17%. Od 2017 roku wzrósł udział firm usługowych i transportowych oraz budowlanych, natomiast zmalał – produkcyjnych i handlowych, zmiany jednak nie są bardzo duże.

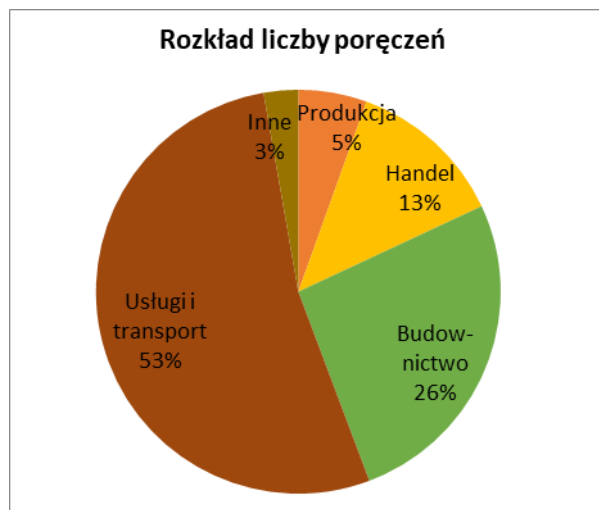
Biorąc pod uwagę to, że w Polsce na koniec 2017 roku⁵ wśród ogółu niefinansowych przedsiębiorstw sektora MŚP firmy prowadzące (jako dominujący typ działalności) działalność usługową i transportową stanowiły 52%, handlową - 24%, budowlaną - 14%, zaś przemysłową – 10% (na przestrzeni roku również ten rozkład uległ tylko niewielkim zmianom), można wnioskować, że wśród klientów funduszy poręczeniowych udział firm usługowo-transportowych jest niemal identyczny jak wśród ogółu MŚP w Polsce. Z poręczeń wyraźnie częściej korzystają firmy budowlane, natomiast rzadziej – firmy przemysłowe i handlowe.

Najwyższe wartościowo poręczenia były udzielane przedsiębiorcom prowadzącym działalność produkcyjną (średnio 180 tys. zł) oraz handlową (155 tys. zł) – w obu przypadkach oznacza to spadek wartości od 2017 roku, aczkolwiek nadal wartości te znacznie przewyższają średnią wartość poręczenia udzielonego w 2018 roku (112 tys. zł – na przestrzeni roku wartość ta obniżyła się

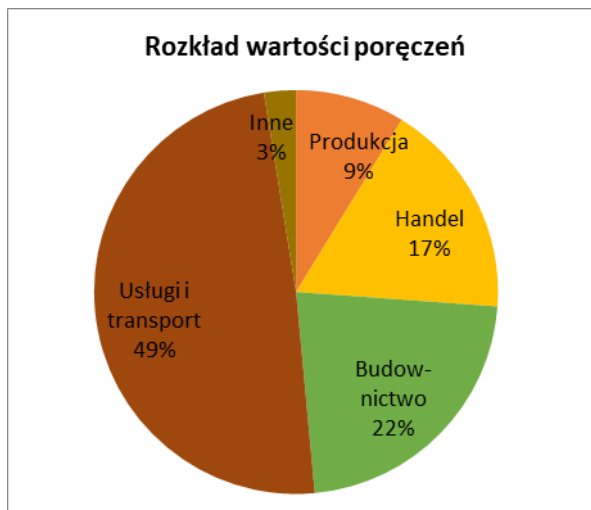
⁵ Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2018.

o 10 tys. zł). Podmioty działające w sferze usług i transportu oraz w budownictwie korzystały z poręczeń o wyraźnie niższych kwotach, odpowiednio: 104 tys. zł i 96 tys. zł (wartości średnie).

Wykres 19. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według sektora przedsiębiorcy (liczba)

Wykres 20. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według sektora przedsiębiorcy (wartość)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

5.4 Struktura poręczeń według wartości

Blisko trzy czwarte (74%) ogólnej liczby udzielonych poręczeń opiewało na relatywnie niskie kwoty, to jest nieprzekraczające 100 tys. zł, przy czym poręczenia najniższe (do 50 tys. zł) to 61,5% wszystkich transakcji. Blisko 14% poręczeń mieściło się w przedziale kwotowym od 100 tys. do 250 tys. zł, a tylko nieco poniżej 5% umów przekroczyło próg 500 tysięcy złotych. Od roku 2017 rozkład wartości udzielanych poręczeń zmienił się tylko nieznacznie – przede wszystkim rośnie udział poręczeń o wartości poniżej 50 tys. zł. Zwraca uwagę fakt, że średnia wartość poręczeń najmniejszych (do 50 tys. zł) to 16,5 tys. zł (także w tym przypadku obserwuje się lekką tendencję spadkową), zatem należy się domyślać znacznego udziału poręczeń o wartości zaledwie kilku tysięcy złotych – tak jak w poprzednich latach w dużym (i rosnącym) stopniu na tę wielkość mają wpływ poręczenia wadialne.

Nieznacznie zwiększyła się liczba poręczeń największych (powyżej 1 miliona złotych) – z 38 w 2017 roku do 47 w roku 2018, jednocześnie jednak znacznie spadła ich średnia wartość - z 2 mln do 1,2 mln zł. Tego rodzaju poręczenia w 2018 roku udzieliło ogółem 8 funduszy poręczeniowych.

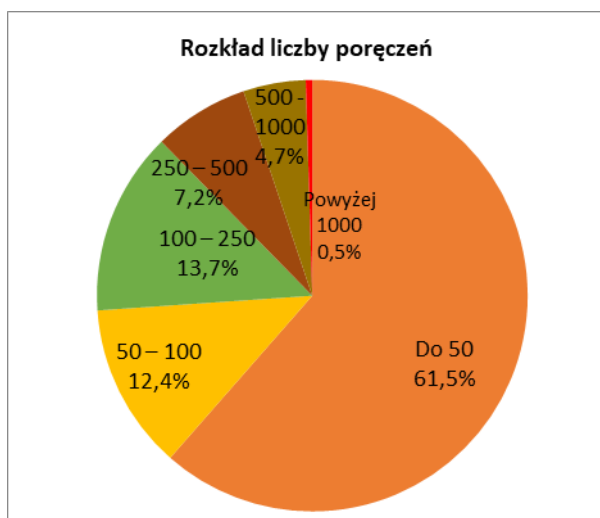
Tabela 13. Poręczenia udzielone w 2018 r. według wartości poręczenia

Przedział wartości poręczeń (w tys. zł)	Łączna wartość (w mln zł)	Liczba	Średnia wartość (w tys. zł)
Do 50	97,6	5898	16,5
50 – 100	89,0	1194	74,5
100 – 250	220,2	1319	167,0
250 – 500	251,0	688	364,8
500 - 1000	356,5	450	792,2
Powyżej 1000	57,2	47	1 217,4
Suma	1 071,5	9 596	111,7

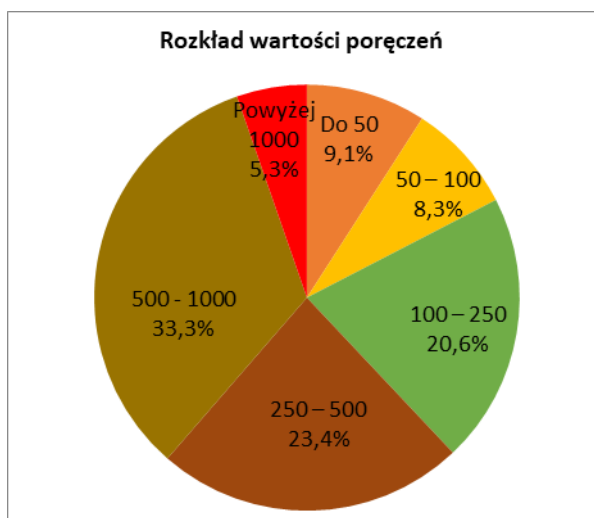
Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Relatywnie nieliczne poręczenia o najwyższej wartości (ponad milion złotych) stanowią ponad 5% ogólnej wartości poręczeń udzielonych w 2018 roku. Z kolei łączna wartość bardzo licznych poręczeń najmniejszych (do 50 tys. zł) to zaledwie 9% wartości udzielonych poręczeń. Wartościowo dominują poręczenia w wysokości od pół do jednego miliona złotych – stanowią one dokładnie jedną trzecią kwoty wszystkich udzielonych poręczeń, aczkolwiek udział dwóch kolejnych przedziałów wartościowych (to jest od 250 tys. do 500 tys. zł i od 100 tys. do 250 tys. zł) także jest bardzo znaczny (w obu przypadkach przekracza 20%).

Wykres 21. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według wysokości poręczeń w tys. zł (liczba)

Wykres 22. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według wysokości poręczeń w tys. zł (wartość)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

5.5 Struktura poręczeń według liczby zatrudnionych w firmie poręczeniobiorcy

Sprawozdania funduszy poręczeniowych zawierają informację, jaką część poręczeń udzielono na rzecz przedsiębiorstw mikro, małych i średnich oraz innych podmiotów. Istnieje jednak obawa, że ze względu na trudność z precyzyjnym ustaleniem statusu przedsiębiorstwa (zgodnego z definicjami UE⁶), w przypadku części funduszy podział mógł być stosowany wyłącznie w oparciu o wielkość zatrudnienia, wykazywaną przez poręczeniobiorcę (co by oznaczało pomijanie innych kryteriów klasyfikacyjnych). Dlatego w niniejszym opracowaniu nie posługujemy się kategoriami poręczeń udzielanych na rzecz firm mikro, małych, średnich i pozostałych podmiotów, ale kategoriami poręczeń udzielanych na rzecz firm zatrudniających odpowiednio: do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz pozostałych podmiotów.

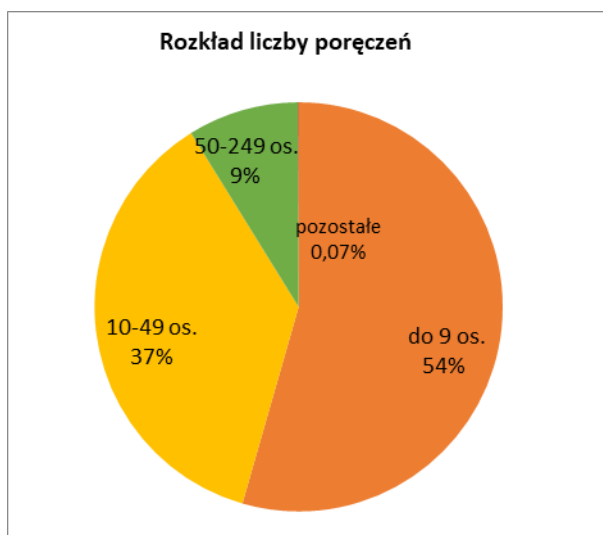
Zdecydowana większość poręczeniobiorców (podobnie jak i ogółu firm w Polsce) to podmioty najmniejsze, zatrudniające do 9 osób. Poręczenia skierowane do takich firm stanowią 54% liczby wszystkich poręczeń udzielonych w 2018 roku oraz 47% ich łącznej wartości. Warto zwrócić uwagę, że od kilku lat spada udział takich poręczeń, przede wszystkim liczbowo – jeszcze w 2016 roku stanowiły one 60%, zaś w 2017 roku 59% łącznej liczby udzielonych poręczeń. Wzrósł natomiast udział poręczeń udzielanych na rzecz firm nieco większych, zatrudniających od 10 do 49 osób.

⁶ Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Załącznik I - definicja MŚP.

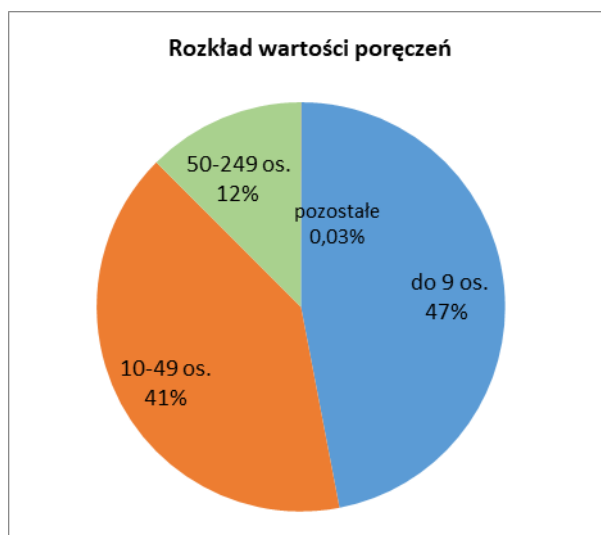
W 2018 roku ich udział w łącznej liczbie poręczeń wyniósł 37% (wzrost o 5 punktów procentowych), zaś w łącznej wartości 47% (wzrost o 3 punkty procentowe). Podmioty, jak na polskie warunki bardzo znacznych rozmiarów, zatrudniające od 50 do 249 pracowników, otrzymały 9% z łącznej liczby poręczeń, a ich wartość stanowiła 12% ogólnej wartości wszystkich poręczeń (w obu przypadkach brak zmian na przestrzeni lat 2017-2018).

Poręczenia na rzecz pozostałych podmiotów mają marginalne znaczenie w działalności poręczeniowej (stanowią ułamek procenta zarówno w łącznej liczbie, jak i wartości poręczeń udzielonych w 2018 roku). Na tę kategorię poręczeniobiorców mogą składać się zarówno firmy sektora MŚP, w odniesieniu do których fundusze poręczeniowe nie badały szczegółowo (w podziale na 3 klasy wielkości) poziomu zatrudnienia w tych podmiotach (nie było to wymagane na przykład dla udzielania poręczeń wadialnych), jak i firmy niespełniające kryteriów MŚP, zgodnych z wytycznymi unijnymi.

Wykres 23. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według wielkości przedsiębiorstwa mierzonej zatrudnieniem (liczba)

Wykres 24. Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według wielkości przedsiębiorstwa mierzonej zatrudnieniem (wartość)

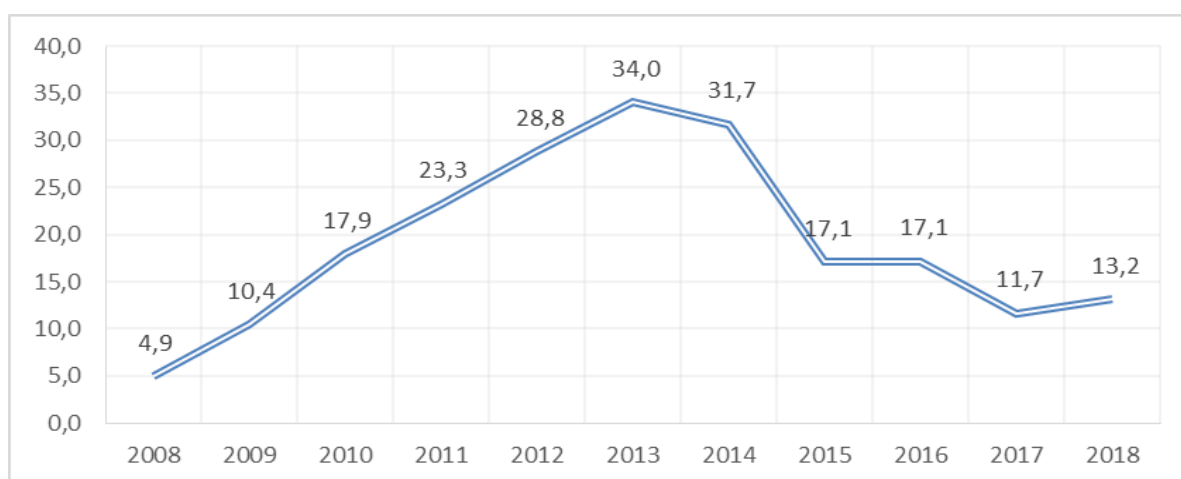
Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

6. Poręczenia wypłacone i odzyskiwane

Aktywne w ubiegłym roku fundusze poręczeniowe (40 podmiotów) od początku swej działalności do końca 2018 r. zarejestrowały 2321 przypadków wypłat poręczenia, na łączną kwotę 217 mln zł. W sytuacjach takich fundusze poręczeniowe (zgodnie ze stosowanymi w nich procedurami) wdrażają działania mające na celu odzyskanie wypłaconych kwot, jednak zdecydowana większość tej kwoty (164 mln zł, 75%) nie została dotąd odzyskana.

Kwota poręczeń wypłacanych rocznie przez wszystkie fundusze systematycznie rosła przez szereg lat – z poziomu blisko 5 mln zł w 2008 roku aż do 34 mln zł w najgorszym pod tym względem roku 2013. W roku 2014 odnotowano pierwsze obniżenie tej wartości (do ok. 32 mln zł), zaś spadek w roku 2015 był już bardzo wyraźny – do poziomu 17 mln zł. W 2018 roku wartość poręczeń wypłaconych wyniosła 13,2 mln zł, co jest wartością nieco wyższą niż w roku 2017, aczkolwiek jedną z najniższych w ostatnich kilku latach.

Wykres 25. Wartość poręczeń wypłaconych w danym roku (w mln zł)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Analizując perspektywy dalszego prowadzenia działalności poręczeniowej, szczególnie korzystne jest ustabilizowanie liczby wypłacanych poręczeń (125 w 2018 roku, przy 123 w 2017 roku i 163 w 2016 roku) przy dość niewielkim wzroście ich wartości (o około 1,5 mln zł, czyli 13%), towarzyszącym zwiększeniu także wartości poręczeń udzielanych (o 7%). Wartość należności z tytułu wypłaconych poręczeń wynosi 0,9% wartości poręczeń aktywnych na koniec 2018 roku.

Pomimo nieznacznego pogorszenia jakości portfela poręczeniowego w 2018 roku, sytuacja w tym zakresie dla ogółu lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych jest jednak korzystna. Stabilizacji sytuacji sprzyja generalnie dobra koniunktura gospodarcza oraz wyraźny wzrost udziału bardzo bezpiecznych poręczeń wadialnych.

Tabela 14. Poręczenia wypłacone i należności dochodzone

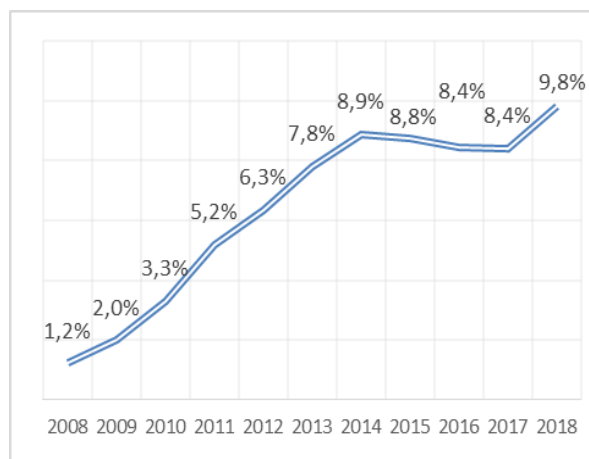
Wyszczególnienie	Liczba/wartość
Wypłacone poręczenia (liczba) - w 2018 r.	125
Wypłacone poręczenia (wartość) - w 2018 r.	13,2 mln zł
- jako odsetek wartości poręczeń aktywnych wg stanu na koniec 2018 r.	0,9%
Poręczenia wypłacone (liczba) - od początku działania funduszy	2 321

Wyszczególnienie	Liczba/wartość
Poręczenia wypłacone (wartość) - od początku działania funduszy	217,4 mln zł
Należności wypłacone i odzyskiwane - od początku działania funduszy	163,8 mln zł

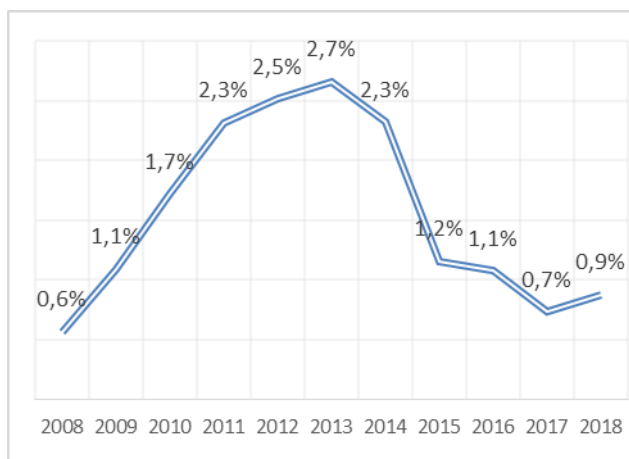
Źródło: Obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Wartość i liczba wypłaconych w 2018 roku poręczeń nie stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa funkcjonowania ogółu funduszy poręczeniowych. Warto jednak zwrócić uwagę, że nadal brak stale obecnej na rynku oferty reporeczeń utrudnia rozwój działalności poręczeniowej. Ponadto, trzeba mieć świadomość, że na rynku polskim istnieją fundusze, na szczęście stosunkowo nieliczne, w przypadku których wypłacone poręczenia i związane z nimi uszczuplenia kapitałów własnych mogą w krótkiej lub średniej perspektywie zagrażać istnieniu danej instytucji.

Wykres 26. Udział wartości należności dochodzonych z tytułu wypłaconych poręczeń w wartości poręczeń aktywnych powiększonych o wartość kwot dochodzonych (na koniec roku)

Wykres 27. Udział wartości poręczeń wypłaconych (w danym roku) w wartości poręczeń aktywnych (na koniec roku)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

W roku 2018 została zatrzymana tendencja stopniowej poprawy jakości portfela poręczeniowego, obserwowana w latach 2015-2017. Udział wartości należności dochodzonych z tytułu wypłaconych poręczeń w wartości poręczeń aktywnych, powiększonych o wartość kwot dochodzonych, zwiększyła się nieznacznie, tj. z poziomu 8,4% w 2017 roku do 9,8% w 2018 roku⁷. Podobnie wzrósł udział wartości poręczeń wypłaconych (w 2018 r.) w odniesieniu do wartości poręczeń aktywnych (stan na koniec roku) – wskaźnik ten wzrósł z 0,7% w 2017 r. do 0,9 w 2018 r. Pomimo wzrostu tych wskaźników, nadal kształtują się one na bezpiecznym poziomie, zaś wskaźnik poręczeń wypłaconych (w odniesieniu do poręczeń aktywnych) plasuje się na jednym z najniższych poziomów w ostatnich latach.

⁷ Jest prawdopodobne, że wysoka wartość wskaźnika (poręczenia dochodzone w relacji do poręczeń aktywnych) wynika z tego, że znaczna część lub nawet większość wypłaconych poręczeń pozostaje w praktyce nieściągalna, natomiast fundusze, chcąc uniknąć zarzutu braku odpowiedniej staranności w zarządzaniu środkami publicznymi, nie umarzają de facto nieściągalnych należności. Warto także zwrócić uwagę, że poszczególne fundusze przyjmują w swoich umowach z instytucjami finansującymi bardzo różne rozwiązania, jeśli chodzi o moment wypłaty poręczenia. Zatem np. dane dla funduszu, który wypłaca poręczenie w ciągu 14 dni od dnia wypowiedzenia umowy kredytowej, są nieporównywalne z danymi funduszu, który wypłaca poręczenie dopiero w momencie zakończenia przez bank postępowania egzekucyjnego.

7. Fundusze poręczeniowe w wymiarze regionalnym

Siedziby aktywnych funduszy poręczeniowych są obecne we wszystkich województwach Polski, z wyjątkiem województwa łódzkiego. Najwięcej jest ich na terenie województwa dolnośląskiego (5). Po 4 fundusze mają swoje siedziby w 4 kolejnych województwach: kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. Najczęściej (6 przypadków) na terenie danego województwa ulokowane są dwa fundusze poręczeniowe, zaś w dwóch województwach ma siedzibę tylko jeden fundusz. Żaden aktywny (tzn. udzielający w 2018 roku poręczeń) fundusz nie ma natomiast siedziby na terenie województwa łódzkiego.

Co zrozumiałe, fundusze są najbardziej (a najczęściej wyłącznie) aktywne w regionach, gdzie jest ulokowana ich siedziba, natomiast, choć są to przypadki stosunkowo rzadkie, zdarza się, że fundusze poręczeniowe prowadzą działalność także poza regionem macierzystym. Należy zastrzec, że w niniejszym opracowaniu aktywność każdego z funduszy w całości jest przypisywana do regionu, w którym znajduje się jego główna siedziba. Zatem prezentowane w poniższej tabeli dane dotyczące poręczeń udzielonych w 2018 r. nie oznaczają, że te poręczenia trafiły wyłącznie do przedsiębiorców z terenu danego regionu.

Tabela 15. Podstawowe informacje o aktywnych funduszach poręczeniowych w regionach – dane za 2018 r.

Województwo	Liczba FPK	Kapitał poręczeniowy (mln zł)	Poręczenia aktywne (mln zł)	Poręczenia udzielone w 2018 r.		Zaangażowanie kapitału poręczeniowego
				Liczba	Wartość (mln zł)	
Dolnośląskie	5	36,3	53,4	497	58,5	147%
Kujawsko-pomorskie	4	72,8	142,1	1 083	76,9	195%
Lubelskie	3	78,5	63,0	764	60,1	80%
Lubuskie	1	47,0	41,4	214	21,3	88%
Małopolskie	3	71,1	110,6	105	32,9	156%
Mazowieckie	1	48,5	65,0	228	34,0	134%
Opolskie	1	11,7	14,2	122	10,3	121%
Podkarpackie	2	33,0	11,4	51	2,4	35%
Podlaskie	2	80,6	44,5	158	29,5	55%
Pomorskie	2	46,1	126,3	556	85,9	274%
Śląskie	2	52,3	69,8	1 203	114,0	133%
Świętokrzyskie	2	38,6	21,1	64	11,5	55%
Warmińsko-mazurskie	4	83,1	87,5	562	55,8	105%
Wielkopolskie	4	113,1	351,5	2 782	321,8	311%
Zachodniopomorskie	4	175,9	301,4	1 207	156,7	171%
Suma	40	988,6	1 503,1	9 596	1 071,5	152%

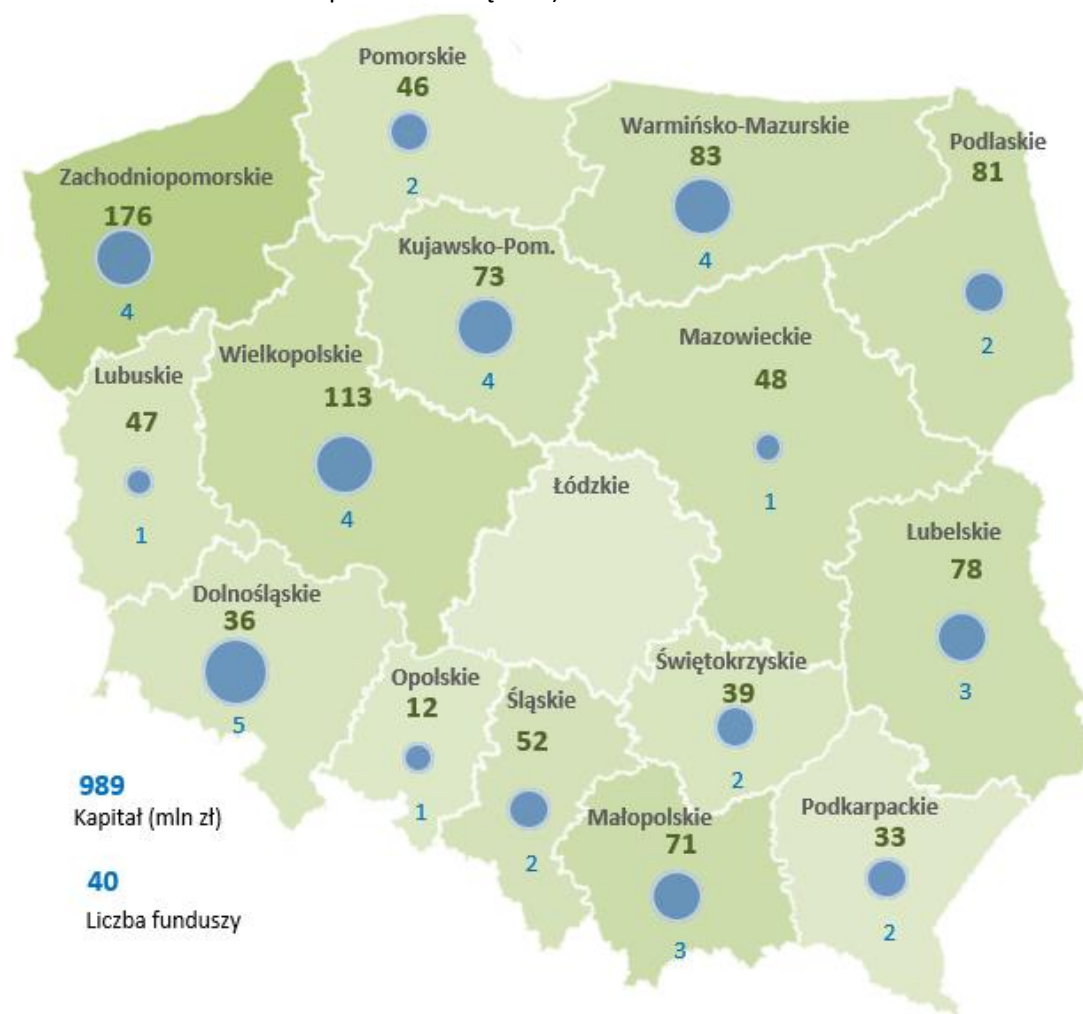
Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Poszczególne podmioty dysponują kapitałem poręczeniowym o bardzo zróżnicowanej wysokości (szerzej zostało to opisane w podrozdziale 3.1), zatem lepszym od ich liczby miernikiem potencjału funduszy w danym regionie, jest posiadana przez nie łączna wartość kapitału poręczeniowego.

Mapa nr 1 prezentuje sumę wartości kapitału poręczeniowego oraz liczbę funduszy w regionach. Jak widać, wysokiej wartości kapitału poręczeniowego zawsze towarzyszy dość znaczna

liczba jednostek udzielających poręczeń (w województwach: zachodniopomorskim i wielkopolskim, w których zgromadzona jest najwyższa wartość kapitału poręczeniowego, działa dość znaczna liczba funduszy – po 4 fundusze), jednak zależność ta nie występuje w drugą stronę (to znaczy, że są regiony z dużą liczbą funduszy, które dysponują jednak dość niskim łącznym kapitałem poręczeniowym). Obserwuje się także prawidłowość polegającą na tym, że w regionach, w których zarejestrowane są nie więcej niż dwa fundusze, kapitały poręczeniowe również należą do najniższych.

Mapa 1. Wartość kapitału aktywnych funduszy poręczeniowych w regionach (cyfry w kolorze zielonym - dane w milionach złotych, różnice odzwierciedlone cieniowaniem na mapie) oraz liczba funduszy poręczeniowych w regionach (cyfry w kolorze niebieskim, różnice odzwierciedlone na mapie wielkością koła) – dane na koniec 2018 roku

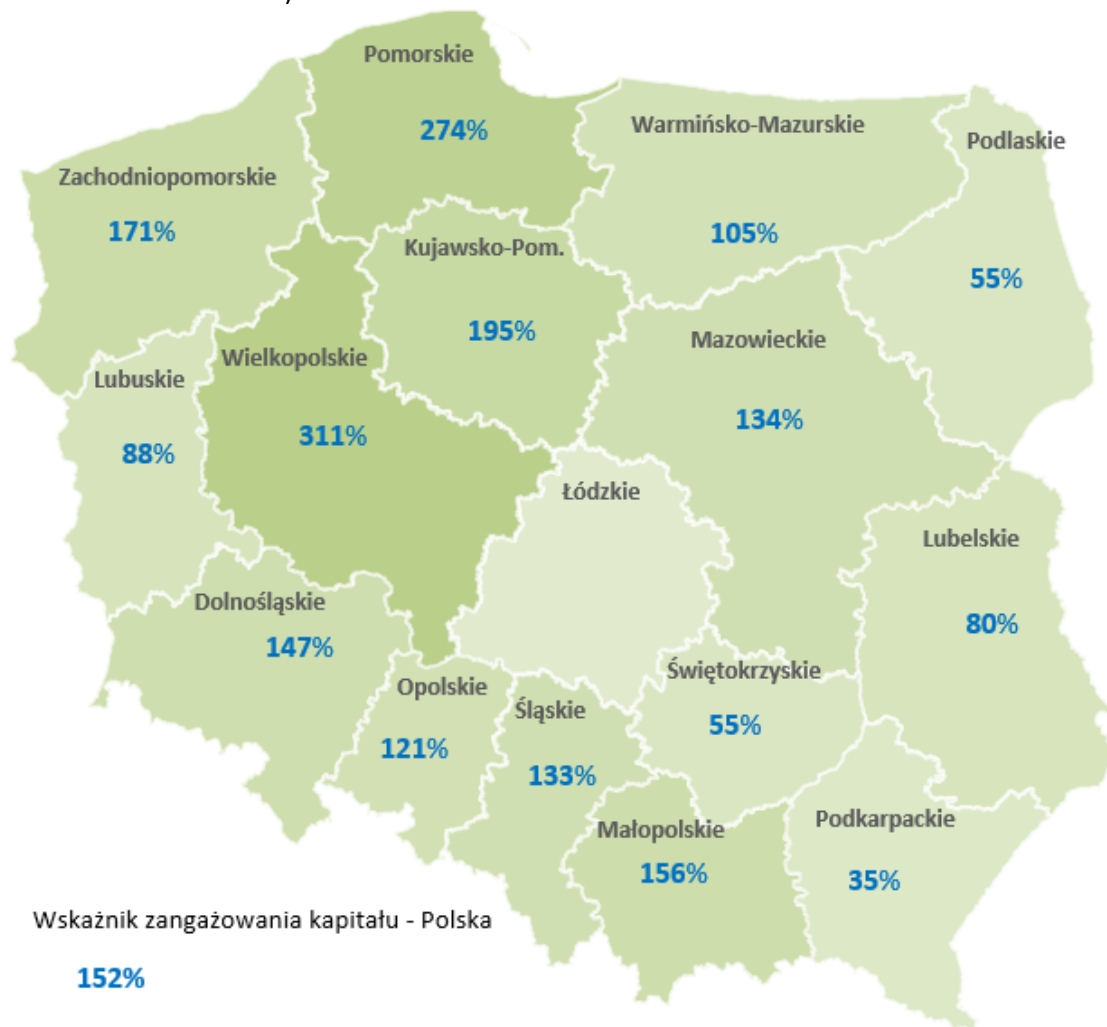

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Znacznie większe zróżnicowanie pomiędzy regionami występuje, gdy brany jest pod uwagę stopień wykorzystania łącznej wartości kapitału poręczeniowego w funduszach. Podczas, gdy średni poziom wykorzystania kapitału wszystkich funduszy poręczeniowych w Polsce na koniec 2018 r. wyniósł 152% (spadek w ciągu roku o 6 punktów procentowych), to w dwóch regionach (wielkopolskim i pomorskim) wskaźnik ten przekroczył poziom 200%. Wartość aktywnych poręczeń, w odniesieniu do kapitału, osiągnęła najwyższy poziom (311%) w Wielkopolsce, co oznacza, że aktywne poręczenia były 3,1-krotnie wyższe od kapitału poręczeniowego funduszy posiadających siedziby w tym regionie. Wśród pozostałych województw pozytywnie (ponadprzeciętnie wysokim poziomem zaangażowania - w wysokości 156-195%) wyróżniają się także trzy kolejne województwa:

kujawsko-pomorskie, małopolskie i zachodniopomorskie. Wyraźnie niższy poziom zaangażowania (poniżej 100%) występuje w 5 regionach, przy czym najniższa wartość wynosi 35%.

Mapa 2. Wskaźnik zaangażowania kapitału w układzie wojewódzkim (wartość poręczeń aktywnych w stosunku do kapitału poręczeniowego funduszy aktywnych w danym województwie – na koniec 2018 r.)

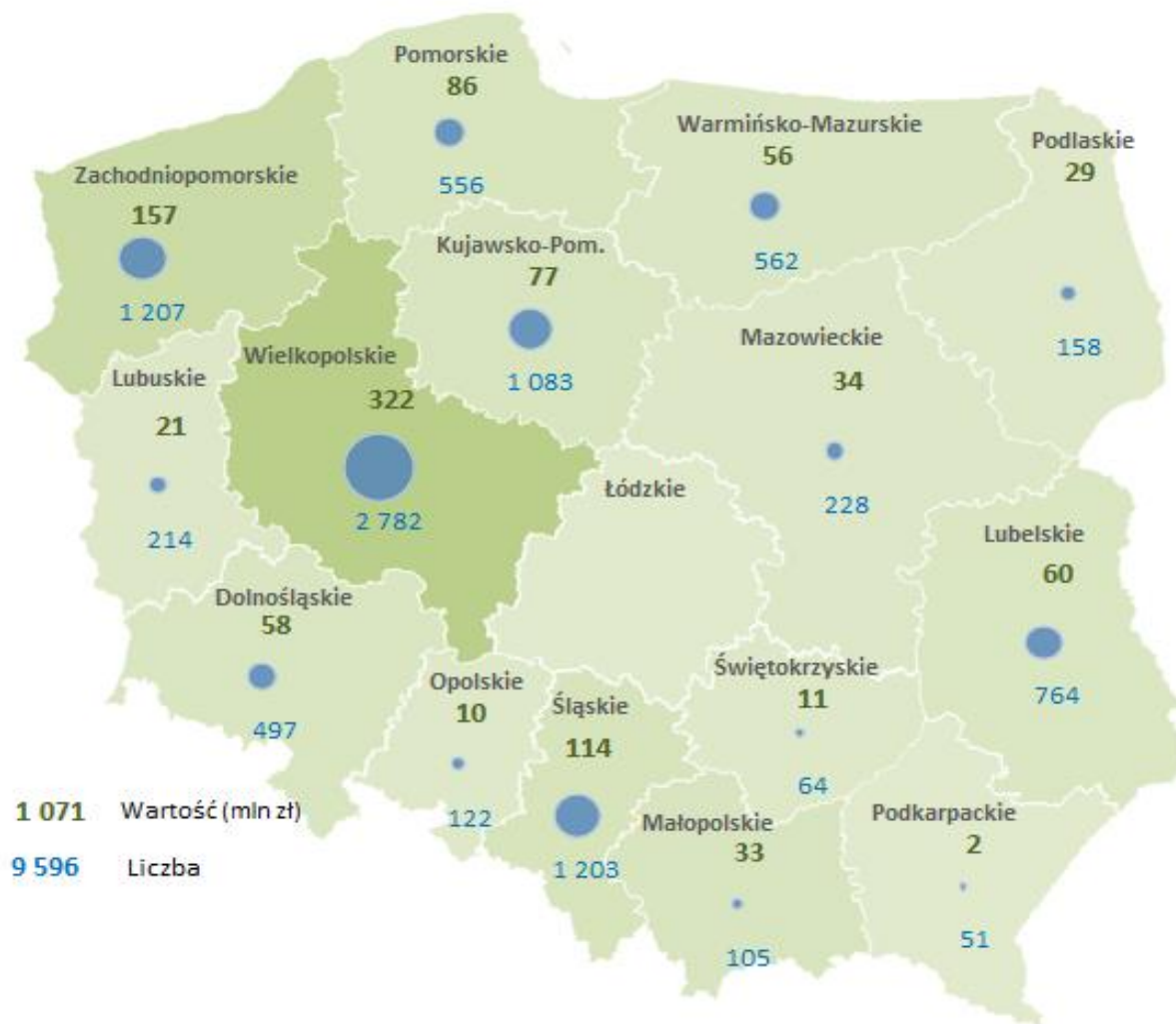

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

Kolejna mapa (nr 3) przedstawia zróżnicowanie województw w zależności od skali aktywności poręczeniowej funduszy, mierzonej wartością i liczbą udzielonych poręczeń (przez fundusze z siedzibą w danym regionie – niezależnie od siedziby poręczeniobiorcy).

Spośród ponad 1 miliarda złotych udzielonych w 2018 r. poręczeń, blisko jedna trzecia (322 mln zł) przypada na fundusze wielkopolskie, zaś 157 mln zł – na zachodniopomorskie (na 8 funduszy w tych 2 regionach przypada prawie połowa łącznej wartości udzielonych poręczeń). Poręczenia w łącznej kwocie co najmniej 50 mln zł były udzielone także w kolejnych sześciu województwach: śląskim (114 mln zł), pomorskim (86 mln zł), kujawsko-pomorskim (77 mln zł), lubelskim (60 mln zł), dolnośląskim (58 mln zł) oraz warmińsko-mazurskim (56 mln zł). Z drugiej strony w trzech regionach o najmniejszej łącznej wartości udzielonych w 2018 roku poręczeń (podkarpackim, opolskim i świętokrzyskim) wartość poręczeń nie przekroczyła poziomu 15 mln zł.

Mapa 3. Wartość poręczeń udzielonych w regionach przez fundusze aktywne w 2018 roku (liczby w kolorze zielonym - dane w milionach złotych, różnice odzwierciedlone cieniowaniem na mapie) oraz liczba udzielonych poręczeń (liczby w kolorze niebieskie, różnice odzwierciedlone na mapie wielkością koła) – dane za 2018 rok

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018.

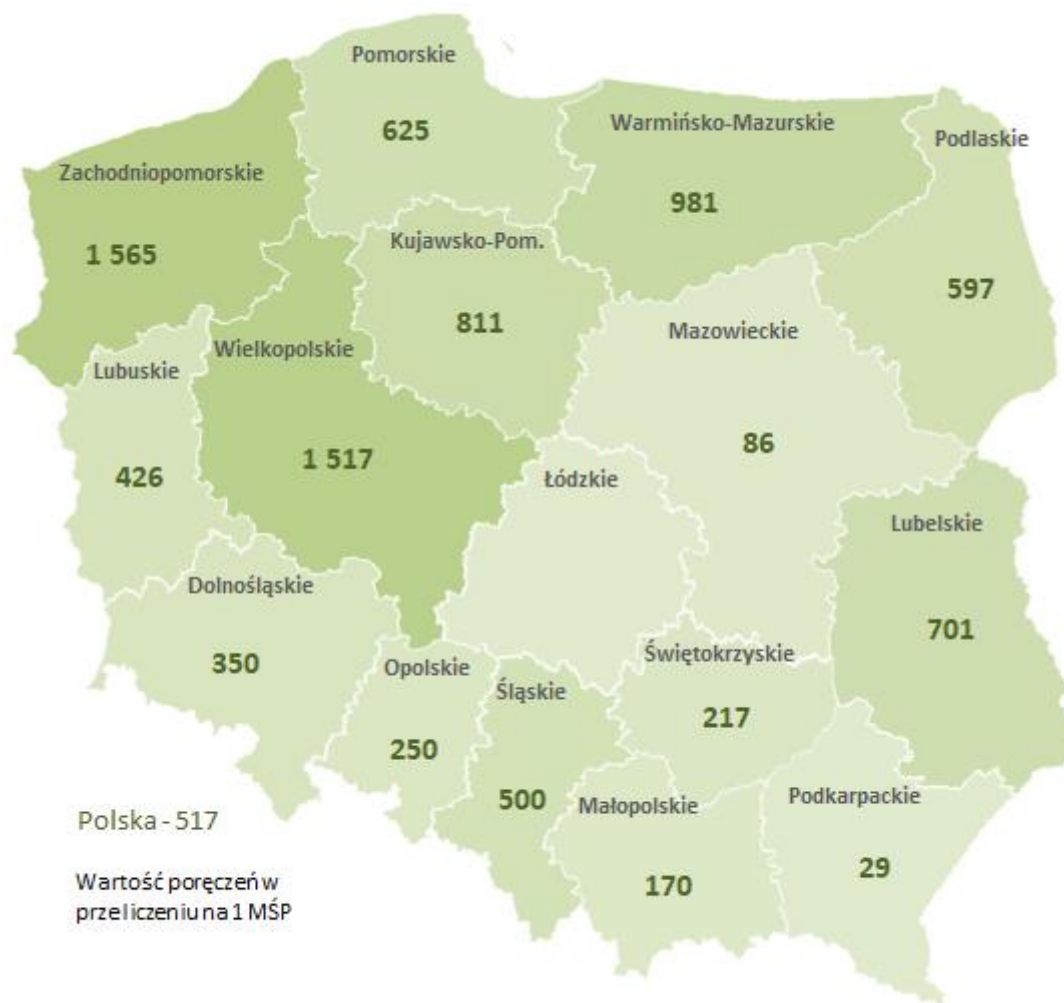
Prezentowane na powyższych mapach dane pokazują na duże zróżnicowanie potencjału i aktywności funduszy z poszczególnych regionów, natomiast nie uwzględniają znacznego zróżnicowania skali potencjalnego popytu na poręczenia, wynikającego – w pewnym uproszczeniu – z liczebności firm sektora MŚP w poszczególnych województwach. Dlatego kolejna mapa (nr 4) prezentuje wartość poręczeń udzielonych przez fundusze w 2018 r. w przeliczeniu na jeden aktywny niefinansowy podmiot sektora MŚP. Choć użyteczność takiej analizy nieco obniża fakt, że część funduszy prowadzi działalność w skali ponadregionalnej, to jednak można założyć, że występujące bardzo silne zróżnicowania międzyregionalne tylko w niewielkim stopniu są efektem tego zjawiska.

Statystyczna mikro, mała lub średnia firma w 2018 r. w największym stopniu wykorzystywała poręczenia w województwie zachodniopomorskim⁸ (wartościowo 1565 zł na jeden podmiot) oraz

⁸ Na wysoką wartość tego wskaźnika istotnie wpływa ulokowanie w tym regionie aktywnego funduszu POLFUND, prowadzącego działalność na terenie całego kraju.

w Wielkopolsce (1517 zł). Także relatywnie wysokie kwoty (powyżej poziomu średniego dla całej Polski, wynoszącego 517 zł) odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (981 zł), kujawsko-pomorskim (811 zł), lubelskim (701 zł), pomorskim (625 zł) i podlaskim (597 zł). W połowie województw (8) kwoty poręczeń przypadające na jeden podmiot MŚP były już wyraźnie niższe.

Mapa 4. Wartość poręczeń udzielonych przez fundusze poręczeniowe aktywne w 2018 roku w przeliczeniu na 1 aktywny podmiot sektora MŚP (dane w zł)

Źródło: obliczenia na podstawie danych sprawozdawczych funduszy poręczeniowych za rok 2018 oraz danych Głównego Urzędu Statystycznego "Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r.", Warszawa 2018.

8. Podsumowanie – wyzwania

Wyzwania, o których pisaliśmy w opracowaniach KSFP w ciągu ostatnich kilku lat nadal pozostają aktualne. Od dłuższego już czasu, na poziomie krajowym brak jest bowiem jasnej wizji roli lokalnych i regionalnych funduszy poręczeń kredytowych, zaś administracja publiczna skupia się przede wszystkim na wzmacnianiu roli i pozycji Banku Gospodarstwa Krajowego, oferującego różne rodzaje gwarancji portfelowych, które oczywiście spełniają korzystną rolę w ułatwianiu dostępu do finansowania. Tymczasem fundusze poręczeniowe mogą także skutecznie – choć na mniejszą skalę – ograniczać problemy w dostępie do finansowania (zarówno kredytów bankowych, jak i pożyczek udzielanych przez fundusze pożyczkowe), szczególnie dla najmniejszych firm, poszukujących finansowania o niewielkiej wartości.

Rosnący od kilku lat udział poręczeń wadialnych i (w znacznie mniejszym stopniu) poręczeń należytego wykonania umowy także pozwala na stawianie pytań o wizję działalności funduszy w perspektywie 3-5 lat. Czy działalność funduszy w zakresie zabezpieczania finansowania dłużnego będzie coraz słabsza, czy też jednak obserwowany, wieloletni trend spadku znaczenia takich poręczeń ulegnie odwróceniu?

Można również stawiać pytania o rolę instrumentów poręczeniowo-gwarancyjnych w ramach programów Polityki Spójności 2021-2027. Doświadczenia z tymi instrumentami w okresie 2014-2020 są niestety niekorzystne, ze względu na skomplikowane i niezbyt przyjazne zasady ich wdrażania. Można zatem obawiać się, że przynajmniej w ramach nowej edycji regionalnych programów operacyjnych instrumenty takie nie będą projektowane, chyba, że odpowiednim zmianom i uproszczeniu ulegną zasady ich wdrażania.

Z drugiej strony, Komisja Europejska nadal kładzie duży nacisk na instrumenty (re)gwarancyjne. Oznacza to, że będą one zapewne dominować w nowym programie InvestEU⁹, który zastąpi szereg dotychczasowych programów, wdrażanych bezpośrednio ze szczebla europejskiego. Można jednak przypuszczać, że korzystać z nich będą przede wszystkim duże banki sieciowe (gwarancje) lub też Bank Gospodarstwa Krajowego (udzielający regwarancji).

Na pewno interesującym rozwiązaniem mogą być instrumenty łączące wsparcie zwrotne ze wsparciem w formie dotacji, takie jak oferowana przez BGK gwarancja BiznesMax. Niestety, nie do końca wiadomo jeszcze, jakie będą zasady łączenia obu typów wsparcia w okresie 2021-2027 i jaka będzie możliwość konstruowania tego typu „łączonych” instrumentów.

⁹ https://ec.europa.eu/commission/publications/investeu-programme_en

Załącznik - dane analityczne

Uwaga: występujące w zestawieniach różnice w sumowaniach (pozycja „suma”) wynikają z zaokrągleń

Fundusz	Kapitał (tys. zł)	Zaangażowanie (aktywne poręczenia)		Poręczenia udzielone w 2018 r. na rzecz:							
		liczba	wartość (tys. zł)	RAZEM		banków		funduszy pożyczkowych		innych podmiotów	
				liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Białystok	64 629	414	41 120	139	27 979	23	15 149	50	6 314	66	6 516
Bielsko-Biała	2 100	13	739	12	159	0	0	0	0	12	159
Biłgoraj	1 340	504	26 428	729	39 921	0	0	0	0	729	39 921
Bydgoszcz	3 980	53	2 906	15	231	1	14	2	31	12	186
Działdowo-DAR	11 941	300	11 666	156	10 814	4	718	2	200	150	9 895
Działdowo-WMFPK	54 963	809	70 343	385	42 473	139	25 880	100	11 947	146	4 646
Dzierżgoń	6 592	40	4 838	26	3 780	25	3 605	1	175	0	0
Dzierżoniów	1 000	69	1 124	18	293	0	0	0	0	18	293
Gdańsk	39 491	602	121 469	530	82 083	193	54 415	49	5 070	288	22 599
Gostyń	33 101	1 152	107 466	995	70 024	341	59 051	34	1 225	620	9 748
Grudziądz	6 039	134	6 589	57	721	0	0	0	0	57	721
Jarocin	19 571	292	31 290	115	2 085	4	179	1	14	110	1 893
Jelenia Góra	6 494	181	3 634	31	1 943	2	212	11	715	18	1 016
Katowice	50 200	406	69 078	1 191	113 836	20	2 883	13	1 864	1 158	109 090
Kielce	27 967	73	13 859	30	9 093	25	7 303	4	1 720	1	70
Kraków	60 939	522	106 138	103	32 606	85	30 435	16	1 244	2	927
Lublin	67 007	63	32 707	25	17 998	25	17 998	0	0	0	0
Łomża	15 981	79	3 375	19	1 498	7	1 225	10	257	2	17
Nidzica	11 823	64	3 994	12	1 786	5	1 128	7	658	0	0

Fundusz	Kapitał (tys. zł)	Zaangażowanie (aktywne poręczenia)		Poręczenia udzielone w 2018 r. na rzecz:							
		liczba	wartość (tys. zł)	RAZEM		banków		funduszy pożyczkowych		innych podmiotów	
				liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Nowy Sącz	6 289	59	3 957	1	50	1	50	0	0	0	0
Opole	11 731	119	14 198	122	10 272	33	6 199	1	70	88	4 003
Ostróda	4 395	34	1 490	9	680	6	532	3	148	0	0
Poznań-FRiPWW	38 264	641	108 762	1 330	184 635	105	34 812	2	130	1 223	149 693
Poznań-PFPK	22 115	785	103 977	342	65 034	328	63 030	0	0	14	2 004
Puławy	10 111	33	3 838	10	2 182	10	2 182	0	0	0	0
Rzeszów	32 093	123	9 517	6	1 640	5	1 480	1	160	0	0
Stalowa Wola	880	99	1 926	45	787	0	0	4	118	41	669
Starachowice	10 675	163	7 240	34	2 374	0	0	17	1 936	17	438
Stargard	3 003	53	2 425	25	960	5	501	0	0	20	459
Strzelin	1 016	25	876	7	497	7	497	0	0	0	0
Szczecin-ARMS	53 474	73	46 206	4	1 495	4	1 495	0	0	0	0
Szczecin-POLFUND	88 365	1 621	187 913	639	121 625	639	121 625	0	0	0	0
Szczecin-POMERANIA	31 107	546	64 807	539	32 628	171	24 196	0	0	368	8 432
Tarnów	3 864	6	531	1	249	1	249	0	0	0	0
Toruń-KPFPK	43 487	697	74 380	683	49 401	97	20 280	87	11 858	499	17 263
Toruń-TFPK	19 337	764	58 202	328	26 594	101	19 783	66	2 872	161	3 939
Warszawa-MFPK	48 499	324	64 958	228	34 031	50	17 088	29	3 976	149	12 967
Wrocław	23 635	386	46 873	437	55 255	104	20 458	0	0	333	34 797
Zielona Góra	46 954	269	41 376	214	21 279	109	19 466	0	0	105	1 813
Złotoryja	4 151	9	851	4	505	4	505	0	0	0	0
Suma	988 602	12 599	1 503 065	9 596	1 071 498	2 679	574 621	510	52 702	6 407	444 174

Nazwa funduszu	Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według rodzaju poręczanego zobowiązania															
	kredyt inwestycyjny		pożyczka inwestycyjna		kredyt obrotowy		pożyczka obrotowa		wadia przetargowe		leasing		należyte wykonanie umowy		pozostałe poręczenia	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Białystok	6	6 318	46	5 830	13	8 210	8	1 104	39	2 375	0	0	27	4 141	0	0
Bielsko-Biała	0	0	0	0	0	0	0	0	12	159	0	0	0	0	0	0
Biłgoraj	0	0	0	0	0	0	0	0	412	14 749	0	0	317	25 173	0	0
Bydgoszcz	0	0	1	20	1	14	1	11	0	0	0	0	0	0	12	186
Działdowo-DAR	2	358	2	200	2	360	0	0	68	2 035	0	0	82	7 860	0	0
Działdowo-WMFPK	16	6 592	101	11 615	94	16 813	28	2 807	143	3 303	3	1 344	0	0	0	0
Dzierżgoń	0	0	1	175	25	3 605	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dzierżoniów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	293
Gdańsk	108	28 883	0	0	136	30 910	0	0	269	15 418	15	6 563	2	309	0	0
Gostyń	23	7 659	36	1 572	238	44 032	78	7 013	620	9 748	0	0	0	0	0	0
Grudziądz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	57	721
Jarocin	3	161	1	14	1	18	0	0	0	0	0	0	0	0	110	1 893
Jelenia Góra	2	212	11	715	0	0	0	0	18	1 016	0	0	0	0	0	0
Katowice	2	400	11	1 714	18	2 483	2	150	1 158	109 090	0	0	0	0	0	0
Kielce	1	222	2	870	23	7 054	4	947	0	0	0	0	0	0	0	0
Kraków	7	2 924	15	1 084	75	27 058	1	318	0	0	2	927	0	0	3	295
Lublin	6	3 988	0	0	19	14 010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Łomża	1	81	12	342	4	1 059	0	0	0	0	0	0	0	0	2	17
Nidzica	3	899	4	370	2	229	3	288	0	0	0	0	0	0	0	0
Nowy Sącz	0	0	0	0	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Opole	10	2 569	0	0	17	3 197	7	503	88	4 003	0	0	0	0	0	0
Ostróda	2	292	3	148	4	240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nazwa funduszu	Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według rodzaju poręczanego zobowiązania															
	kredyt inwestycyjny		pożyczka inwestycyjna		kredyt obrotowy		pożyczka obrotowa		wadia przetargowe		leasing		należyte wykonanie umowy		pozostałe poręczenia	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Poznań-FRiPWW	17	12 122	1	30	77	22 163	12	628	1 220	148 012	3	1 681	0	0	0	0
Poznań-PFPK	19	4 861	1	150	262	54 869	46	3 151	11	714	3	1 290	0	0	0	0
Puławy	1	82	0	0	8	2 060	1	40	0	0	0	0	0	0	0	0
Rzeszów	0	0	1	160	5	1 480	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stalowa Wola	0	0	4	118	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41	669
Starachowice	0	0	11	1 042	0	0	6	894	11	84	0	0	6	354	0	0
Stargard	0	0	0	0	5	501	0	0	20	459	0	0	0	0	0	0
Strzelin	0	0	0	0	7	497	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szczecin-ARMS	3	1 345	0	0	1	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szczecin-POLFUND	76	21 387	0	0	503	86 714	9	782	0	0	8	4 147	43	8 594	0	0
Szczecin-POMERANIA	13	4 738	0	0	90	13 378	0	0	366	7 959	1	194	0	0	69	6 359
Tarnów	1	249	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toruń-KFPK	17	3 656	89	11 782	61	14 205	15	1 556	450	15 953	0	0	0	0	51	2 250
Toruń-TFPK	16	3 575	53	2 555	73	14 965	8	268	0	0	3	744	0	0	175	4 487
Warszawa-MFPK	5	1 148	29	3 976	44	15 880	0	0	138	11 620	11	1 348	0	0	1	60
Wrocław	16	4 119	0	0	63	13 733	25	2 605	333	34 797	0	0	0	0	0	0
Zielona Góra	9	1 639	0	0	83	16 349	17	1 477	102	1 203	3	610	0	0	0	0
Złotoryja	1	95	0	0	3	410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma	386	120 574	435	44 482	1 957	416 646	272	24 593	5 478	382 696	52	18 847	477	46 431	539	17 230

Nazwa funduszu	Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według sektora działania poręczeniobiorcy korzystającego z poręczenia									
	Produkcja		Usługi i transport		Handel		Budownictwo		Inne	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Białystok	14	4 375	78	15 703	26	2 758	21	5 142	0	0
Bielsko-Biała	0	0	0	0	0	0	12	159	0	0
Biłgoraj	0	0	105	4 482	0	0	624	35 440	0	0
Bydgoszcz	1	16	11	170	3	45	0	0	0	0
Działdowo-DAR	10	2 502	71	2 646	3	1 052	72	4 614	0	0
Działdowo-WMFPPK	33	5 773	111	12 519	74	9 033	79	10 618	88	4 529
Dzierżoń	2	248	10	1 540	3	427	11	1 566	0	0
Dzierżoniów	2	33	8	130	6	98	2	33	0	0
Gdańsk	20	2 889	327	47 634	51	13 825	110	13 318	22	4 417
Gostyń	37	6 133	777	38 149	119	20 150	62	5 592	0	0
Grudziądz	5	77	30	374	11	131	11	140	0	0
Jarocin	22	403	81	1 448	9	186	0	0	3	48
Jelenia Góra	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>
Katowice	42	2 581	531	38 366	184	13 463	321	46 888	113	12 539
Kielce	2	667	14	2 988	3	584	11	4 854	0	0
Kraków	8	3 495	65	19 856	22	6 626	8	2 629	0	0
Lublin	2	1 820	12	8 488	10	6 439	1	1 250	0	0
Łomża	1	50	12	412	2	50	4	987	0	0
Nidzica	1	300	7	1 079	3	311	1	96	0	0
Nowy Sącz	1	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Opole	7	164	29	3 767	9	1 477	77	4 865	0	0
Ostróda	0	0	8	640	1	40	0	0	0	0
Poznań-FRiPWW	18	6 689	1 257	161 968	27	8 379	14	5 876	14	1 723
Poznań-PFPK	42	9 464	137	22 781	101	19 072	61	13 117	1	600
Puławy	1	400	0	0	7	1 300	1	400	1	82
Rzeszów	1	350	3	670	2	620	0	0	0	0
Stalowa Wola	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>
Starachowice	3	280	11	1 018	5	654	15	423	0	0
Stargard	0	0	2	230	0	0	23	730	0	0
Strzelin	0	0	4	250	2	191	0	0	1	56
Szczecin-ARMS	0	0	3	1 444	1	50	0	0	0	0
Szczecin-POLFUND	104	19 787	252	43 454	196	38 417	75	17 598	12	2 369
Szczecin-POMERANIA	28	4 783	187	10 784	84	6 928	240	10 134	0	0
Tarnów	0	0	0	0	0	0	1	249	0	0
Toruń-KPFPK	52	7 050	239	17 460	83	10 282	309	14 609	0	0

Nazwa funduszu	Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według sektora działania poręczeniobiorcy korzystającego z poręczenia									
	Produkcja		Usługi i transport		Handel		Budownictwo		Inne	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Toruń-TFPK	31	5 043	236	13 154	51	6 017	9	2 219	1	160
Warszawa-MFPK	7	2 000	147	19 673	34	7 748	34	3 870	6	740
Wrocław	10	1 860	118	18 051	41	6 772	268	28 572	0	0
Zielona Góra	12	4 016	157	11 441	24	2 688	21	3 134	0	0
Złotoryja	2	370	2	135	0	0	0	0	0	0
Suma	521	93 667	5 042	522 905	1 197	185 814	2 498	239 120	262	27 262

Nazwa funduszu	Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według liczby zatrudnionych u poręczeniobiorcy korzystającego z poręczenia							
	do 9 osób		10 do 49 osób		50 do 249 osób		pozostali ¹⁰	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Białystok	98	11 260	21	10 215	20	6 504	0	0
Bielsko-Biała	0	0	12	159	0	0	0	0
Biłgoraj	490	23 529	222	14 056	10	1 980	7	355
Bydgoszcz	15	231	0	0	0	0	0	0
Działdowo-DAR	66	3 893	80	5 389	10	1 531	0	0
Działdowo-WMFPK	219	20 626	106	16 493	60	5 355	0	0
Dzierżgoń	14	1 290	9	1 740	3	750	0	0
Dzierżoniów	18	293	0	0	0	0	0	0
Gdańsk	376	50 890	142	29 019	12	2 174	0	0
Gostyń	444	30 469	432	32 754	119	6 801	0	0
Grudziądz	52	643	5	78	0	0	0	0
Jarocin	98	1 811	17	274	0	0	0	0
Jelenia Góra	31	1 943	0	0	0	0	0	0
Katowice	102	9 750	762	72 939	327	31 147	0	0
Kielce	19	3 987	8	3 256	3	1 850	0	0
Kraków	49	10 030	45	16 336	9	6 240	0	0
Lublin	3	809	17	12 378	5	4 811	0	0
Łomża	19	1 498	0	0	0	0	0	0
Nidzica	10	1 282	2	504	0	0	0	0
Nowy Sącz	0	0	1	50	0	0	0	0
Opole	60	3 919	47	4 599	15	1 754	0	0
Ostróda	9	680	0	0	0	0	0	0

¹⁰ Na kategorię „pozostali” składają się głównie przedsiębiorcy sektora MŚP, wobec których nie dokonano zaklasyfikowania do jednej z trzech grup: mikroprzedsiębiorców, małych firm, średnich firm.

Nazwa funduszu	Struktura poręczeń udzielonych w 2018 r. według liczby zatrudnionych u poręczeniobiorcy korzystającego z poręczenia							
	do 9 osób		10 do 49 osób		50 do 249 osób		pozostali ¹⁰	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Poznań-FRiPWW	1 210	165 505	100	12 095	20	7 035	0	0
Poznań-PFPK	187	23 485	131	32 150	24	9 400	0	0
Puławy	5	483	4	1 299	1	400	0	0
Rzeszów	3	730	3	910	0	0	0	0
Stalowa Wola	45	787	0	0	0	0	0	0
Starachowice	30	1 748	4	626	0	0	0	0
Stargard	7	243	18	717	0	0	0	0
Strzelin	5	341	2	156	0	0	0	0
Szczecin-ARMS	3	349	1	1 146	0	0	0	0
Szczecin-POLFUND	328	47 884	276	59 759	35	13 981	0	0
Szczecin-POMERANIA	363	20 559	170	10 469	6	1 600	0	0
Tarnów	0	0	1	249	0	0	0	0
Toruń-KPFPK	246	15 997	377	24 848	60	8 557	0	0
Toruń-TFPK	265	11 559	52	11 501	11	3 533	0	0
Warszawa-MFPK	86	11 314	85	13 092	57	9 625	0	0
Wrocław	184	19 406	231	29 988	22	5 861	0	0
Zielona Góra	64	3 981	138	14 473	12	2 825	0	0
Złotoryja	2	135	2	370	0	0	0	0
Suma	5 225	503 339	3 523	434 089	841	133 713	7	355

Fundusz	Zaangażowanie (wartość aktualnych poręczeń/kapitał)	Liczba poręczeń wypłaconych w 2018 roku	Wartość poręczeń wypłaconych w 2018 roku (tys. zł)	Wartość poręczeń wypłaconych w 2018 r. do wartości poręczeń aktywnych
Białystok	64%	2	169	0,4%
Bielsko-Biała	35%	0	0	0,0%
Biłgoraj	1972%	1	1	0,0%
Bydgoszcz	73%	0	0	0,0%
Działdowo-DAR	98%	3	177	1,5%
Działdowo-WMFPK	128%	2	22	0,0%
Dzierżgoń	73%	4	480	9,9%
Dzierżoniów	112%	0	0	0,0%
Gdańsk	308%	5	618	0,5%
Gostyń	325%	3	245	0,2%
Grudziądz	109%	1	84	1,3%
Jarocin	160%	4	273	0,9%
Jelenia Góra	56%	4	241	6,6%

Fundusz	Zaangażowanie (wartość aktualnych poręczeń/kapitał)	Liczba poręczeń wyłaconych w 2018 roku	Wartość poręczeń wyłaconych w 2018 roku (tys. zł)	Wartość poręczeń wyłaconych w 2018 r. do wartości poręczeń aktywnych
Katowice	138%	6	848	1,2%
Kielce	50%	3	96	0,7%
Kraków	174%	3	2 266	2,2%
Lublin	49%	0	0	0,0%
Łomża	21%	0	0	0,0%
Nidzica	34%	3	191	4,8%
Nowy Sącz	63%	1	3	0,1%
Opole	121%	1	25	0,2%
Ostróda	34%	2	100	6,7%
Poznań-FRiPWW	284%	6	81	0,1%
Poznań-PFPK	470%	2	289	0,3%
Puławy	38%	0	0	0,0%
Rzeszów	30%	13	1 690	17,8%
Stalowa Wola	219%	0	0	0,0%
Starachowice	68%	11	805	11,1%
Stargard	81%	2	43	1,8%
Strzelin	86%	0	0	0,0%
Szczecin-ARMS	86%	0	0	0,0%
Szczecin-POLFUND	213%	9	605	0,3%
Szczecin-POMERANIA	208%	2	84	0,1%
Tarnów	14%	2	440	82,9%
Toruń-KFPK	171%	4	539	0,7%
Toruń-TFPK	301%	7	674	1,2%
Warszawa-MFPK	134%	10	1 323	2,0%
Wrocław	198%	8	459	1,0%
Zielona Góra	88%	1	300	0,7%
Złotoryja	21%	0	0	0,0%
Suma	152%	125	13 170	0,9%

Załącznik - dane teleadresowe

Nazwa funduszu	Miejscowość	Ulica	Telefon	E-mail	WWW
Podlaski Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	Białystok	Starobojarska 15	(85) 740 86 83	fundusz@pfrr.pl	poreczenia.com.pl
Bielski Fundusz Projektów Kapitałowych Sp. z o.o.	Bielsko-Biała	Cieszyńska 365	(33) 497 29 79	fundusz@bfpk.pl	bfpk.pl
Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego SA	Biłgoraj	Kościuszki 65	(84) 686 53 93	biuro@barr.org.pl	http://www.barr.org.pl
Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Gdańska 32	(52) 323 11 35	biuro@bfpk.bydgoszcz.pl	bfpk.bydgoszcz.pl
Działdowska Agencja Rozwoju SA	Działdowo	Władysława Jagiełły 15	(23) 697 06 66	darsa@darsa.pl	darsa.pl
Warmińsko-Mazurski Fundusz "Poręczenia Kredytowe" Sp. z o.o.	Działdowo	Wolności 4	(23) 697 50 52	sekretariat@poreczenia-kredytowe.info	www.poreczenia-kredytowe.info
Regionalne Towarzystwo Inwestycyjne SA	Dzierżgoń	Wojska Polskiego 3	(55) 276 25 79	rti@dzierzgon.com.pl	www.rti.dzierzgon.com.pl
Fundusz Poręczeń Kredytowych Powiatu Dzierżoniowskiego Sp. z o.o. w likwidacji	Dzierżoniów	Rynek 36	(74) 645 04 31	fpkpd@wp.pl	www.fpkpd.pl
Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Gdańsk	Szara 32-33 lok.24	(58) 320 34 05	prfpk@prfpk.pl	www.prfpk.pl
Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Gostyń	Rynek 6	(65) 572 36 33	info@fundusz.gostyn.pl	www.fundusz.gostyn.pl
Grudziądzkie Poręczenia Kredytowe Sp. z o.o.	Grudziądz	Sienkiewicza 22	(56) 461 23 77	gpk@gpk.grudziadz.pl	gpk.grudziadz.pl
Jarocińska Agencja Rozwoju Sp. z o.o.	Jarocin	T. Kościuszki 15B	(62) 747 91 02	jar@jarjarocin.pl	www.jarjarocin.pl
Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Jelenia Góra	Sobieskiego 53 lok. 8	665 606 032	biuro@fpkig.pl	fpkig.pl
Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	Katowice	Ceglana 4	(32) 785 85 85	biuro@rfp.pl	www.rfp.pl
Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	Kielce	Św. Leonarda 1/13	(41) 242 95 05	sekretariat@swietokrzyskifp.pl	www.swietokrzyskifp.pl
Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	Kraków	Mogilska 69A	(12) 296 04 00	biuro@poreczeniowy.pl	www.poreczeniowy.pl
Polski Fundusz Gwarancyjny Sp. z o.o.	Lublin	Rynek 7	(81) 528 43 01	poreczenia@pfg-poreczenia.pl	www.pfg-poreczenia.pl
Łomżyński Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Łomża	M.C. Skłodowskiej 1	(86) 218 13 89	biuro@lfpk.eu	www.lfpk.eu
Nidzicka Fundacja Rozwoju "NIDA"	Nidzica	Rzemieśnicza 3	(89) 625 36 51	nida@nida.pl	www.nida.pl
Małopolski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w likwidacji	Nowy Sącz	Nawojowska 4	795 548 810	biuro@poreczenia.pl	www.poreczenia.pl

Nazwa funduszu	Miejscowość	Ulica	Telefon	E-mail	WWW
Opolski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Opole	Kołątaja 11/28	(77) 441 56 20	biuro@orfpk.opole.pl	www.orfpk.opole.pl
Fundusz Poręczeń Kredytowych przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości ATUT	Ostróda	Jana III Sobieskiego 3c/57	(89) 646 79 57	sekretariat@atut.org.pl	atut.org.pl
Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego SA	Poznań	Szyperska 14	(61) 671 04 81	fundusz@fripww.pl	www.fripww.pl
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Poznań	Al. Marcinkowskiego 20	(61) 855 64 80	biuro@pfpk.pl	www.pfpk.pl
Puławski Fundusz Poręczeń Kredytowych	Puławy	Mościckiego 1	(81) 470 09 00	poreczenia@fpcp.org.pl	www.fpcp.org.pl
Podkarpacki Funduszu Rozwoju Sp. z o.o.	Rzeszów	Hetmańska 4 lok. 3	(17) 786 35 49	sekretariat@pfr-podkarpackie.pl	www.pfr-podkarpackie.pl
Lokalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Stalowa Wola	1-go Sierpnia 26c	664 159 071	piotr.koczvara@gmail.com	-
Fundusz Poręczeń Kredytowych i Wspierania Finansowego "FUNDSTAR"	Starachowice	Mickiewicza 1A	(41) 274 46 90	farr@farr.pl	www.farr.pl
Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.	Stargard	Pierwszej Brygady 35	(91) 578 26 97	biuro@sarl.pl	www.sarl.pl
Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno - Gospodarczych w Strzelinie	Strzelin	Ząbkowicka 11a	(71) 392 07 66	sisg@sisgstrzelin.pl	www.sisgstrzelin.pl
Agencja Rozwoju Metropolii Szczecińskiej Sp. z o.o.	Szczecin	Niemierzyńska 17A	(91) 333 97 71	sekretariat@arms-szczecin.eu	arms-szczecin.eu
POLFUND Fundusz Poręczeń Kredytowych SA	Szczecin	Monte Cassino 32	(91) 424 31 30	polfund@polfund.com.pl	www.polfund.com.pl
"Fundusz Pomerania" Sp. z o.o.	Szczecin	Pl. Hołdu Pruskiego 9	(91) 813 01 10	biuro@funduszpomerania.pl	www.funduszpomerania.pl
Fundusz Poręczeń Kredytowych Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA	Tarnów	Szujskiego 66	(14) 623 55 00	tarr@tarr.tarnow.pl	www.tarr.tarnow.pl
Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Toruń	Sienkiewicza 38	(56) 660 57 61	kpfpk@kpfpk.pl	https://kpfpk.pl
Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Toruń	Kopernika 27	(56) 654 71 70	fundusz@tfpk.pl	tfpk.pl
Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Warszawa	Mycielskiego 20	(22) 840 32 35	biuro@mfpk.com.pl	www.mfpk.com.pl
Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	Wrocław	Wita Stwosza 3	(71) 343 79 64	biuro@dfg.pl	www.dfg.pl
Lubuski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Zielona Góra	Kupiecka 32 B	(68) 323 96 00	lfpk@lfpk.pl	lfpk.pl
Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Złotoryi	Złotoryja	Al. Miła 18	698 668 395	fpkzlotoryja@poczta.fm	www.fpkzlotoryja.pl